1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 90.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 11 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD gratis uitgegeven

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen,

Gelezen hebbende eene aanschrijving van den heer Commissaris des Konings in Drenthe in do. 31 October j.l. no. 3801,

doen te weten:

dat de mondelinge of schriftelijke verzoeken van behoeftigen om- of klagten over weigering van den noodigen onderstand, die bij ZijnHoogEdelGestrenge mogten inkomen, buiten gevolg zullen worden gelaten, omdat ZijnHoogEdel Gestrenge *vooral* ten gevolge der invoering van de Wet tot regeling van het Armbestuur van 28 Junij 1854 (St.b. no. 100), niet meer bevoegd is, op zoodanige klagten of verzoeken te beschikken.

Geschiedende alzoo deze bekendmaking om hen, die verzoeken of klagten mogten willen inleveren, noodelooze moeite en teleurstelling te besparen.

ASSEN den 7 November 1854.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

9 *Nov.*

Sebastopol was op 2 November nog niet ingenomen en ook was er nog niet storm geloopen op die vesting.

Dat is zeker.

Volgens de berigten echter, zou de toestand van de belegerde stad *hopeloos* zijn — verflaauwde het vuur der bezetting en waren de loopgraven tot op 400 ellen van de wallen genaderd. Maar — dat werd geschreven op 26 October, en zooals wij boven zeiden, op 2 November had de vesting nog geen storm verduurd.

De Fransche *Constitutionnel* behelst nu een uitvoerig rapport over 't geen er op 25 en 26 October onder de muren van Sebastopol geschiedde. Is dat rapport waarheid en niets dan waarheid en de geheele waarheid? Hierop zouden wij niet gaarne antwoorden met *ja*. Maar ter zake:

't Leger der geällieerden vormt een halven cirkel om Sebastopol. De Franschen strekken zich van kaap Chersonesus en van de zee tot aan de bron uit, die zich in de militaire haven van Sebastopol stort, en de Engelschen kamperen van die bron tot aan de rivier Tchernaia. Ongeveer 2½ mijl afstands van de linie der geällieerden ligt Balaklava, het hoofdkwartier en de voorraadschuur van het landings-corps. Een gewigtig punt voorzeker! en daarom toevertrouwd aan 1000 mariniers, die artillerie en kavallerie ter hunner bescherming hebben. Op een afstand van 2 mijlen zuidelijk van Balaklava, op de route naar Sebastopol, vindt men hoogten met verschansingen, opgeworpen tot verdediging van Balaklava en van het kamp der geällieerden. De bewaking daarvan was toevertrouwd aan Turken, terwijl aan den voet dier hoogten de troepen liggen, die het beleg moeten dekken.

Toen nu Mentschikoff allengs versterking had ontvangen, besloot hij, zoo mogelijk, Balaklava te nemen en dan de belegeraars tusschen twee vuren te plaatsen.

Goed gezien! Immers gelukte dat plan, dan hadden de geällieerden slechts vrijen toegang tot de zee, door kaap Chersonesus — dan waren zij zonder magazijnen en — van belegeraars belegerden geworden.

Liprandi trok alzoo met zijne troepen door de bergen, en ruiterij noch geschut medevoerende, marcheerde hij spoedig. De geällieerden wisten niets van die beweging en op 't onverwachts werden zij dus overvallen, en de Turken, 't zij door overmagt, 't zij uit schrik, verlieten haastig hunne verschansingen, snelden naar de vlakte en verspreidden aldaar geen geringen schrik.

Onmiddelijk werd er alarm geslagen en de ligte kavallerie van Lord Cardignan trok het eerst op den vijand aan. Zij waren niet gelukkig. De Russen losten op hen, uit de stukken door de Turken achtergelaten, een verschrikkelijk vuur. Nu verschenen de Engelsche garde-dragonders, maar deze trof hetzelfde lot. Daarop verscheen de Schotten en gaven eene gelukkige wending aan den strijd, terwijl daardoor de Franschen, onder Generaal Bosquet, tijd hadden om zich te verzamelen en op het slagveld te verschijnen. De geällieerden grepen den vijand aan, dreven hem terug, doch konden slechts twee der verloren verschansingen meester worden.

Zoo liep de 25 October ten einde.

Maar op den volgenden dag verscheen de Russische krijgsmagt op nieuw. Het bezit van Balaklava was eene nieuwe poging waard. Zij was meester van den weg van Balaklava op Sebastopol en had in den rug der belegeraars eene vaste positie. De Engelsche linie werd alzoo ten tweede male met geweld aangevallen en wel door Mentschikoff. Hij trachtte die linie te breken en zich daarna met Liprandi te vereenigen. Dan was het gedaan geweest met de geällieerden. Zijn plan mislukte. Sir Lacy Evans dreef de Russen terug met een verlies van 1000 man, en op 't zelfde oogenblik werd ook Liprandi aangevallen, de door hem bezette schansen heroverd en hij over de rivier Tschernaia gejaagd.

Die gelukkige bataille — zegt de Fransche *Constitutionnel* — beslist welligt het lot van Sebastopol. 't Was eene wanhopige poging der Russen om aan het beleg een einde te maken. Mogt Mentschikoff nog meer versterking krijgen, dan zou dezelfde poging nog wel eens gewaagd kunnen worden, maar daarvoor bestaat geen vrees.

Immers twee *moorddadige* gevechten, waarin de geällieerden de zege behaalden, *vernietiging* van het vijandelijk leger, krachtige voortzetting van het beleg, gebrek aan water in de vesting .... Sebastopol — wij hebben er de beste hoop op — zal in onze handen vallen.

Die met verstand dat rapport leest en daarbij geen Engelsch-Fransche, maar zijn eigen bril gebruikt, die zich niet alles goedsmoeds laat voorpraten, en de vrijheid neemt, over het gebeurde op genoemde dagen na te denken, zal wel aannemen, dat er voor de geällieerden veel op het spel stond, en dat hun toestand gevaarlijk is en meer en meer wordt. Wij hebben altijd gezegd, dat dit het geval zou zijn, als Mentschikoff magt genoeg had om aanvallenderwijze te handelen, en mogt ook Sebastopol, na een hevigen en stoutmoedigen storm, vallen, dan nog kan de Krim voor de geällieerden een tooneel van jammer en ellende worden.

Te Marseille waren uit de Zwarte zee twee schepen aangekomen met *duizend* zieken. Het Fransche dagblad *la Presse* erkent nu, dat de Russen dapper vechten — dat hunne verdedigings-linie naar de regelen der kunst is geformeerd — dat ze goede partij weten te trekken van het terrein. De eenigste fout hun toegedicht is, dat zij te haastig vuren. Vandaar, dat de belegering van Sebastogol eene goede leerschool is. Dat zal wel waar zijn, maar de lessen zijn er zeer duur!

Van een opstand, die in Sebastopol zou zijn uigebroken, en die aan ettelijke Polen gelegenheid schonk, om tot de geällieerden over te loopen, zullen wij in een volgend Overzigt spreken.

De Engelschen beijveren zich nu, om te voorzien in de geneeskundige verzorging van hunne zieken en gewonden in de Krim. Wel wat laat, doch beter laat dan nooit.

Te Petersburg sprak men over eene glorierijke overwinning door de Russen op Schamyl behaald.

Oostenrijk rust zich hoe langer zoo meer toe ten oorlog.

De Zwitsersche verkiezingen zijn uitgevallen in gematigd radicalen geest.

De Belgische Kamers zijn geöpend met eene troonrede, die in vele opzigten belangrijk is.

Berigten uit Karlsruhe van 6 Nov. weêrspreken elkander op de zonderlingste wijze, aangezien zij eerst meldden, dat de Badensche Regering de door den H. stoel voorgestelde preliminairen heeft aangenomen, n.l., dat de Regering, alvorens de onderhandelingen nopens de definitive regeling der kerkelijke aangelegenheden van Baden te Rome konden begonnen worden, het geregtelijk onderzoek tegen den Aartsbisschop en tegen de zijne bevelen gehoorzamende geestelijken en leeken staakte, geen hindernis te weeg bragt in de betaling der prebende aan de pastorij, en eindelijk, onder opheffing van de Ministeriële besluiten van 28 April en 6 Mei, het *status quo* ten aanzien van het katholijk kerkelijk vermogen herstelde; — verder zeggen zij, dat de Regent verklaard heeft, die preliminairen aan te nemen. Intusschen schijnt het, dat de Groothertog weder van denkwijze veranderd is, en de zaken dus nog in denzelfden toestand verkeeren.

Den 28sten October heeft de Spaansche minister-president Espartero de officieren der militie, die zich bij hem begaven na bij de Koningin ten gehoore te zijn toegelaten, op de volgende wijze toegesproken:

„Ik bedank den heer kapitein-generaal Evariste San Miguel, inspecteur der nationale militie, voor de gevoelens door hem ten mijnen opzigte geuit in naam der militie van Madrid. Toen mij de eer te beurt viel door Hare Majesteit tot Minister-President benoemd te worden, nam ik dit aan onder de stellige voorwaarde, *dat de nationale wil ten volle vervuld zoude worden. Die* voorwaarde werd aangenomen. Te dien opzigte ben ik niet van meening veranderd. Wat ik toen dacht, denk ik ook heden nog, en dit zal het geval zijn tot dat de Cortes besloten zullen hebben, wat zij het meest geschikt achten voor het welzijn des lands. Dáárom heeft het ministerie bij de verkiezingen de strikste onzijdigheid in acht genomen, wijl het verlangde, dat de beslissing der volksvertegenwoordigers, de algeheele, ontwijfelbare en onfeilbare uitdrukking van de nationale wil zou zijn. Dat de nationale wil dan vervuld worde! Om dit programma, het programma der Souvereiniteit en der Natie te ondersteunen, reken ik op de medewerking der militie te Madrid en van geheel Spanje. Wee dengene, die zich tegen den nationalen wil zal pogen te verzetten, den dag waarop zij zich zal openbaren! Dit is mijne meening, en ik heb nooit eene andere gehad."

Wij zullen Espartero's woorden en daden naauwkeurig volgen. Het woord „volks wil" is in zijn mond bestorven, en hij is de eerste onderdaan van dien wil. Maar het volk vraagt meer dan hulde van zijne Souvereiniteit; het wil stoffelijk en zedelijk heil van de mannen, die in hoogheid zijn, en spoedig komt de tijd, dat het de lofspraken, die geen brood geven, moe is. Dan zal het blijken of Espartero meer kan doen dan in bewondering weg te zinken voor de majesteit van het volk, en of hij bij de edelsten en bekwaamsten des volks ook de daartoe zoo noodige ondersteuning en het vereischte vertrouwen vindt.

Het volk te vleijen is geen kunst, maar er bij in aanzien te blijven, door het wèl te doen, daartoe behoort meer.

De Minister van Marine zal zijn ontslag nemen, als de Cortes bijeen zijn gekomen, en ook Espartero heeft het plan, om dan af te treden, in afwachting van den verklaarden wil der Wetgevende Magt, aangaande het deel dat hem in het staatsbestuur zal worden geschonken.

Generaal Dulce wil loon noch eer voor hetgeen hij deed in de jongste revolutie. Hij vindt voldoening genoeg in zijn eigen hart. Nu draagt men hem van alle kanten loon en eer op. Zoo gaat het altijd, de menigte geeft ongaarne hare goedkeuring aan hen, die weten en zeggen, die verdiend te hebben. Die echter bescheiden terug treedt, roept zij, soms met geweld te voorschijn. De Koningin *wil* de zitting der Cortes openen. Opmerkelijk! Zij mag immers niets meer zeggen, dan het Ministerie haar voorschrijft. Maar, *als* zij er iets bijvoegde! 't Gesproken woord was niet te achterhalen.

Men sprak te Madrid van eene zamenzwering, doch dat is geen nieuws in Spanje.

10 *Nov.*

Van het tooneel des oorlogs zijn geene verdere berigten dan van 2 Nov, als wanneer er nog geen storm tegen de vesting was geloopen. Dien dag had het bombardement reeds 17 dagen geduurd. Zoowel de Engelschen als de Franschen zijn teruggekomen van de geringschatting van den moed en het beleid van het Russische leger. De legerhoofden der geällieerden zelve brengen hulde aan de onverschrokkene en talentvolle verdediging van Sebastopol. De Engelsche bladen met de *Times* aan het hoofd, die steeds met minachting spraken van al wat Russisch was en even als het publiek met een geest van geringschatting jegens het leger van den Czaar vervuld waren, zijn gedwongen hunne bewondering voor de verdediging van Sebastopol te betuigen: waren over dag de verdedigingswerken door het verschrikkelijk vuur der geallieerden gedeeltelijk onbruikbaar geworden, 's nachts werden dezelve door hen hersteld en 's morgens schoten de Russen weder daaruit, evenals of er den vorigen dag niets gebeurd was. Volgens berigten van den 24sten zijn daarom de geallieerden begonnen het bombardement dag en nacht voort te zetten, hierdoor waren de belegerden buiten de mogelijkheid, om de branden in de vesting ontstaan te blusschen, terwijl het aantal gedoodden daarbinnen wel 6000 en dat der gewonden 12000 zou bedragen. De belegeraars rukten met hunne werken steeds nader, en de jagers van Vincennes bragten de Russen groote nadeelen toe, door hunne artilleristen, zoodra deze zich maar eenigzins blootgaven, bij de stukken neer te schieten. De belegerden zouden daardoor gebrek aan artilleristen gekregen hebben.

Als een bewijs van het juist pointeren der Russische artilleristen te Sebastopol vermeldt een brief, dat zij onderscheidene achtereenvolgende keeren hunne kogels in den mond der Britsche kanonnen hebben geschoten, waardoor deze onbruikbaar werden.

Den 24sten stelden berigten uit het leger der geällieerden de toestand der vesting als hopeloos voor; het wekt daarom verwondering, dat den 2 Nov. nog geen storm was geloopen en Sebastopol zich nog staande hield. Men zegt, dat de Franschen vóór en de Engelschen tegen een storm zijn; anderen zeggen dat de storm den 5den zou plaats hebben.

Het is stellig, dat de loop der zaken in de Krim veel ongunstiger gaat, als de geällieerden gedacht hebben. Te Parijs moet men dan ook over den afloop lang niet gerust zijn, en sommigen verzekeren, dat het gelaat van Louis Napoleon bezorgdheid teekent, hoewel zijn mond steeds hoop uitspreekt. De jagtpartijen te Fontainebleau, waarvoor reeds alle toebereidselen gemaakt waren, zouden ook geen voortgang hebben.

Zoo echter de toestand van de belegeraars veel te wenschen overlaat en van dag tot dag verslimmert, die der belegerden moet, te oordeelen naar overeenstemmende berigten, nog oneindig ongunstiger zijn. Men verhaalt o. a., dat een Russische parlementair om een wapenstilstand is komen verzoeken, om de dooden te begraven, hetgeen geweigerd is; waarschijnlijk omdat de begrafenis buiten de stad moest plaats hebben en men dit welligt gevaarlijk oordeelde.

Niets nieuws ten opzigte van de diplomatieke onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Pruissen. Onder de geruchten behoort, dat tusschen eerstgenoemde Mogendheid en Beijeren een afzonderlijk verdrag tot stand is gekomen, en dat Beijeren dientengevolge een werkdadig aandeel aan den strijd tegen Rusland nemen zal.

Gelijk gemeld is, is het geschil tusschen den Amerikaanschen gezant te Madrid, den heer Soulé, en de Fransche Regering geschikt, Soulé zal zich door Frankrijk naar Spanje mogen begeven, maar zal niet in Frankrijk mogen vertoeven. Uit dit geschil echter dreigt eene persoonlijke kwestie te zullen geboren worden; de heer Soulé heeft aan den Minister van Buitenlandsche Zaken te Parijs, den heer Drouin de l'Huys een zoo bitteren en beleedigenden brief geschreven, dat deze eerstgenoemden tot een duël wil uitdagen, als de Keizer permissie geeft. Althans zoo moet deze staatsman zelf verzekeren.

Hoe dit zij, een oorlog tusschen twee staatslieden is verkiesselijker dan een oorlog tusschen twee volken.

De Koningin van Spanje heeft den 8 dezer de Cortes geöpend. In hare rede verklaarde de Koningin, de Cortes nimmer met meer genoegen geopend te hebben, nu zij zich te midden der door het volk verkozenen bevond. (Arme Koningin, die gedwongen werd zulke groote onwaarheden te spreken! Men ziet hier het koningschap in deszelfs vernedering, demoedig aan de voeten der democraten.) De waarheid had zij den 26sten Julij leeren kennen, en vertrouwt zij thans zonder eenig voorbehoud op de edele gezindheid en de vaderlandsliefde der mannen, die hunne krachten wijden aan de bestendiging van een nieuw tijdperk van geluk. Zij is getrouw gebleven aan hare voor God en de wereld afgelegde beloften en zal altijd de vrijheid en de regten der natie eerbiedigen. Zij uit ten slotte de hoop, dat de constitutie den afgrond der tweedragt moge dempen.

De inwoners van Soria hebben geweigerd belastingen te betalen; de plaatselijke autoriteiten hebben militaire hulp gevraagd.

Een ander heilloos gevolg der revolutie levert de volgende treurige geschiedenis:

De Markies de Via-Manuel kwam in den morgen van 3 dezer te Madrid van Frankrijk terug, waar hij met zijne jonge vrouw het zomersaizoen had doorgebragt. Op zijn bevel moest zijn koetsier hem met eene calèche komen afhalen. Deze weigerde aan dit bevel te gehoorzamen en de markies zag zich bij zijne aankomst genoodzaakt van een huurrijtuig gebruik te maken. In zijne woning aangekomen, liet hij den koetsier roepen en vroeg hem, waarom hij het hem gegeven bevel niet opgevolgd had. Deze antwoordde, dat sedert het vertrek van den markies de tijden zeer veranderd waren; dat thans alle Spanjaarden gelijk zijn en het hem dus onvoegzaam toegeschenen was, om den markies te gemoet te gaan. De markies gaf hem daarop te kennen dat het hem vrijstond, om zijne dienst te verlaten, doch dat hij verlangde gehoorzaamd te worden, wanneer hij in zijne dienst bleef. Daarop trok de koetsier een dolk, en velde den markies met vier steken

neder, en toen de ongelukkige daarop nog eenige teekenen van leven gaf, verbrijzelde hij hem de hersenen met een pistoolschot. De moordenaar wierp zich toen op een knecht en de gouvernante, die bij dit tooneel tegenwoordig waren, en kwetste beide zeer gevaarlijk. Eerst daarna slaagde men er in zich van den ellendeling meester te maken, die later vrijwillig heeft verklaard, dat hij zich nimmer over den markies te beklagen had, doch dat hij hem vermoordde, omdat hij een titel droeg, dien de revolutie had behooren te vernietigen. — De heer Via-Manuel was grande van Spanje; hij was nog jong en in Madrid bemind door zijne goedheid en voorkomendheid. Zijne jeugdige vrouw zou dien avond eerst met haar gevolg aankomen; de markies was vooruitgesneld, ten einde alles voor hare ontvangst in gereedheid te brengen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

De Kamer heeft 7 dezer hare werkzaamheden hervat. Zijn ingekomen de volgende ontwerpen van wet: 1o. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1855; 2o. 11 ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen: 3o. tot vermindering der regten van invoer van granen en andere levensbehoeften; 4o. houdende nadere bepalingen nopens de kosten der huizen van bewaring; 5o. betreffende de loodsdienst; 6o.—7o. twee ontwerpen nopens den aankoop van schuld; 8o. betreffende de onteigening van perceelen tot uitbreiding van het station voor den Rijn-spoorweg te Arnhem; 9o. tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot voor 1852 en 10o. tot afschaffing der regten van uitvoer van gemunt goud en zilver in Indie.

Is ingekomen eene missive van de heeren *van Hoëvell*, *Jespers*, *van Bosse*, *Westerhoff* en *Thorbecke*, houdende voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen.

— Het voorstel van de 5 leden tot afschaffing van de accijnsen op den turf en de steenkolen, gaat uit van de stelling, dat de geheele afschaffing van den accijns op het gemaal (met de opcenten $4\frac{1}{2}$ miljoen bedragende) te zeer overtreft het bedrag, dat op de dienst van 1855 beschikbaar kan geacht worden, zijnde, volgens de berekening van den heer *v. Bosse*, pl. m. ƒ3,200,000.

Met behoud dus van de voorgestelde afschaffing van het tonnegeld, zeggen de voorstellers tot toelichting van hun ontwerp o. a. het volgende:

„Na het *gemaal* komen de accijnsen op het *geslagt* en op *brandstoffen* het eerst in aanmerking, wanneer er sprake is van afschaffing. De ondergeteekenden meenen thans hunne keuze op laatstgemelde middelen te moeten vestigen. Niet omdat zij het behoud van den accijns op het geslagt wenschelijk, of zijne afschaffing onnoodig achten; integendeel. Maar het is thans gebleken, dat men veilig verder kan gaan dan in 1853; en zij, dien het inzonderheid om het beginsel van accijnsheffing op de eerste levensbehoeften te doen is, zullen gaarne iedere gelegenheid aangrijpen, die zich voordoet om zoover te gaan op den goeden weg, als de toestand der geldmiddelen gedoogt. Velen vinden ook bedenking om den accijns op het geslagt het eerst af te schaffen; de ondergeteekenden althans willen gaarne het bewijs leveren, dat zij, voor zoover zij in het vorig jaar medewerkten tot het doen van een ander voorstel, gaarne iets van hunne individuële meening opofferen, om door eendragtig zamenwerken des te eer het gemeenschappelijk groote doel te kunnen bereiken.

De ondergeteekenden stellen mitsdien voor, om, met behoud van de opcenten op den accijns op het gemaal, de accijnsen op de brandstoffen af te schaffen.

Het cijfer van inkomsten, dat de schatkist zou derven, indien dit voorstel werd aangenomen, is ƒ 2,505.100, naar de raming der regering. Het batig slot van de dienst 1855 moet worden geraamd op ƒ 3,200,000, gelijk boven reeds is opgemerkt. Er is dus bij deze afschaffing geen gevaar voor het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven; zelfs niet indien er geen gevolg kon worden gegeven aan het denkbeeld, om al de batige saldo's, bij de schatkist voorhanden, terstond tot amortisatie te besteden, en indien men bovendien beweren wilde, dat de renten der schatkist-biljetten te voorbarig als eene gewisse bate voor de dienst waren beschouwd. Bovendien, men houde in het oog, dat, in de berekening van het vermoedelijk batig slot van de dienst 1855:

a. ondersteld is, dat het hooge eindcijfer der begrooting onveranderd zou worden aangenomen;

b. dat daarbij nog één millioen is gevoegd voor buitengewone credieten;

c. dat, voor besparing op de toe te stane uitgaven, behalve voor die op het Hoofdstuk IX A. niet meer is gesteld dan ƒ 600,000, een cijfer, dat voor aanmerkelijke verhooging vatbaar is, indien de regering dit ernstig ter harte neemt.

De uitgaven zijn dus, in die berekening op een zeer hoog cijfer geraamd, dat voor vermindering allezins vatbaar is: eene vermindering derhalve, die ruim opweegt tegen de eventualiteit, dat de opbrengst der middelen niet beantwoorden mogt aan de verwachting, die men daarvan heeft.

Maar ook vergete men niet, dat de afschaffing van den accijns op de *brandstoffen* en wel met den 1sten April 1855 nog dit gemak voor de regering oplevert, dat zij in het eerste jaar niet terstond voor het geheel van de opbrengst verstoken wordt. De opbrengst van 1854 wordt, voor zooveel den *turf* betreft, eerst onder de middelen van het jaar 1855, althans voor ver het grootste deel, verantwoord: de schatkist vindt daarin een hulpmiddel van buitengewone uitgaven, die zich in 1855 nog boven al de berekende mogten voordoen, te bestrijden.

Volgens het voorstel zou ook nog een zeker bedrag van den accijns op de *steenkolen* in 1855 worden ontvangen. De ondergeteekenden meenen dat het raadzaam is den accijns op de brandstoffen met 1 April en niet met 1 Januarij af te schaffen; er zal dus nog altijd eene zekere som, ter zake van den accijns op de steenkolen, in de schatkist vloeijen.

Wat het wetsontwerp zelf betreft, het is behoudens eenige wijziging van redactie, overeenstemmend met de twee wetsontwerpen, die in 1851 door de regering zijn voorgedragen. De ondergeteekenden meenden, dat de beide onderwerpen voegzaam in één wetsontwerp konden zamen gevat worden, hetgeen in ieder geval, tot bekorting van behandeling leiden kan. Zij hebben alleen gemeend daarbij te mogen voegen het voorstel om ook het *invoerregt* op de turf af te schaffen. Als bron van inkomst voor de schatkist heeft dit regt geene beteekenis; er werden in 1852 niet meer dan 82,000 dubbele mudden ingevoerd. Is van die alle het invoerregt geheven, dan was de opbrengst slechts 4100 in hoofdsom. En een beschermend regt behoeven onze veenderijen niet, althans niet, wanneer zij van den grooten last der accijns-heffing ontheven zouden zijn."

De Pruissische regering heeft, op aanzoek van onzen Minister van Binnenlandsche zaken, verklaard, dat zij het mogelijke zal doen, om den Rijn-Spoorweg in 1856 gereed te doen zijn. Dat hij reeds voor 1855 voor de dienst zou kunnen worden opengesteld, durft zij echter niet stellig belooven.

— Misschien dient de Regering nog in dit zitting-jaar een wetsontwerp in op de *Nationale militie*, en het maakt bij haar een punt van overweging uit, om, in afwachting dat zoodanige wet zal zijn tot stand gekomen, eenige wijzigingen te brengen in de thans bestaande wet op de schutterijen ten einde deze in vele opzigten in beteren staat te brengen dan zij nu is.

— De Regering is bezig met het in gereedheid brengen, van drie ontwerpen van wet betrekkelijk de medische politie, en hoopt die weldra in de kamer ter tafel te brengen.

— De Rijks-veeartsenij-school te Utrecht kost der schatkist ƒ20,000, en het nut daarvan, zegt de Regering, is niet onevenredig aan de kosten. Voor proeven met de inenting der longziekte is eene tijdelijke uitgaaf van ƒ 4000 berekend. Eerstdaags komt bij de kamer in een wetsontwerp op de uitoefening der veeartsenijkunde. Het derde verslag der commissie, aangaande de waarde der inenting als voorbehoedmiddel tegen de longziekte, wordt in de volgende maand tegemoet gezien en zal dan publiek worden gemaakt.

— De Regering hoopt weldra een wets-ontwerp aan de Wetgevende Magt aan te bieden op de oktrooijen. Ook zal in deze zitting een wets-ontwerp worden aangeboden op den ijk der maten en gewigten.

— De minister van Binnenlandsche zaken heeft verklaard, dat de werking der Provinciale en Gemeente-wet vrij gunstig is, doch dat de toepassing van sommige bepalingen nog al moeijelijkheden veroorzaakt, die door haar nut niet worden opgewogen. Voornamelijk is dit het geval met de voorschriften omtrent het stelsel van belastingen, waarvan de invoering niet overal zal kunnen geschieden.

— Uit het antwoord van den minister van Marine op het verslag der 2de kamer, betreffende de begrooting voor de marine, blijkt onder anderen het volgende: „de minister erkent dat eene algeheele vernietiging van 's lands vloot kan worden verhinderd alleen door *meer geld*; dat de oorzaak zou liggen in het volgen van een bepaald stelsel, kan de regering niet toegeven; een stelsel zonder de middelen, om het uit te voeren, kan geen marine scheppen. De regering heeft in de verloopene drie jaren ook de ondervinding opgedaan, noodig tot het aannemen van een bepaald stelsel, en zal het in 't volgende jaar, met eene begrooting daarnaar ingerigt, aan de vertegenwoordiging voorleggen. Drie jaar lang heeft de tegenwoordige minister den toestand der marine oplettend gadegeslagen en hij herhaalt het dus: verhooging van het budget is het eenige middel, om de vloot voor verder verval te behoeden.

— Naar wij vernemen, zullen de achttien broodbakkers van Vlaardingen, welke dezer dagen door de arrondissements-regtbank te Rotterdam zijn vrijgesproken, eerstdaags voor het prov. geregtshof te 's Hage te regt staan.

— In een uitvoerig verslag over den oogst in de Vereenigde Staten, deelt de Belgische consul te New-York aan zijne regering mede, dat ten gevolge van den voordeeligen oogst van tarwe en maïs, van die granen groote hoeveelheden zullen kunnen worden uitgevoerd.

Groningen, 9 Nov. Van de sedert het begin der maand October officieel aangegeven cholerazieken zijn er tot op heden morgen 74 hersteld of bijna hersteld; 120 overleden en blijven de overige in behandeling. Gelukkig blijft die ziekte in de laatste dagen aanmerkelijk afnemen en vertoont zij zich over 't geheel minder kwaadaardig.

— Bij de Staten van dit gewest is in derzelver vergadering van heden een rapport ingekomen van Ged. Staten nopens de inenting van het rundvee, aanwezig in eenigen stal of weide, waar longziekte mogt bestaan. — Ged. Staten zeggen, dat zij bij een besluit der Staten gemagtigd zijn tot het doen inenten van runderen op stallen, waar meer dan 20 stuks aanwezig zijn, dat de dientengevolge gedane inentingen, ten getale van 110, met goeden uitslag zijn bekroond, weshalve zij wenschen, als uitbreiding van het vroeger besluit, te worden gemagtigd tot het doen inenten van runderen, als hun dit nuttig voorkomt, ook in stallen of weiden, waar longziekte heerscht en minder dan 20 stuks aanwezig zijn en op runderen binnen den besmetten kring.

— De eigenaren van schuiten in 't veer van Groningen op Winschoten, vice versa, hebben, vereenigd, dezer dagen zich geadresseerd bij de betrokken gemeentebesturen, om concessie tot het zoo spoedig doenlijk in dienst stellen op dat veer van twee ijzeren barges, tot vervoer uitsluitend van personen en hunne bagage.

— Uit het bevorens opgemaakte twaalftal is door den Algemeenen Kerkeraad alhier op heden het navolgende zestal geformeerd: ds. *H. Uden Masman*, te Meppel, dr. *M. van Staveren*, te Leeuwarden; dr. *F. W. B. van Bell*, te Hoorn; *G. W. Sannes*, te Oude Pekela, *H. C. N. van Amerom*, te Bolsward, en *J. B. Heerspink* te Gieten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

— Ter beurze van Parijs werd verhaald, dat de maarschalk *Vaillant* in een ministerraad de meening te kennen gegeven heeft, om het beleg van Sebastopol op te heffen; en wel te meer, daar de stad bijna geheel vernield was. De Keizer moet bij dezen raad vrij driftig opgestaan zijn en gezegd hebben: Neen, maarschalk, honderd duizend man hadden naar het Oosten gezonden moeten zijn!

— De *Salut Public* van Lyon deelt mede, dat het voorbeeld van miss *Nightingale* te Londen, in Frankrijk navolging heeft gevonden. De weduwe *Teillard* en hare zuster hebben zich namelijk van Lyon naar Marseille begeven, ten einde zich van daar naar het tooneel des oorlogs te begeven en er de zieken en gewonden te verplegen. Beide vrouwen bezitten genoegzame middelen om onafhankelijk te leven, hetgeen hare daad te lofwaardiger maakt. De oudste is 25 jaren oud.

ENGELAND.

De opstand in China, doch vooral de rooverijen der insurgenten en de daardoor belemmerde communicatien, werken zeer nadeelig op den Engelschen uitvoerhandel naar dat land, die tot dus ver gedreven werd onder de waarborgen van de sedert 1842 gesloten tractaten. Gedurende de tien eerste maanden van dit jaar is ons debouché van katoenen stoffen in China met eene waarde van 1.000.000 pd. verminderd, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1853, zoodat de handel in Manchester daarvan den noodlottigen invloed maar al te wel heeft ondervonden.

SPANJE.

Generaal *Salazar*, de Minister van Marine, is door de junta van Saragossa tot *maestro del campo* benoemd geworden, zonder dat die benoeming aan de bekrachtiging der Koningin was onderworpen. Desniettemin vertoonde hij zich met de onderscheidingsteekenen zijner nieuwe waardigheid voor *Isabella II.* Gedurende de audientie, liet generaal *Salazar* zich zulke min passende uitdrukkingen ontvallen, dat generaal *San Miguel* genoodzaakt was hem toe te voegen: „Mijnheer gij vergeet dat gij u in tegenwoordigheid der Koningin bevindt."

-- Dezer dagen werd 's middags ten 2 ure, in de straat Montera; een der schoonste en volkrijkste van Madrid, een heer, die daar rustig wandelde, door verscheidene personen aangezien voor den heer *Salamanca*, en op hun geroep: „Daar is *Salamanca!* door eene massa volks aangevallen, op straat geworpen en met stokslagen zoo toegetakeld, dat men hem bewusteloos naar het gasthuis moest brengen...,.. De heer *Salamanca* bevindt zich echter te Vittoria!!

ASSEN, 11 November.

TELEGRAFISCH BERIGT.

's Gravenhage, 11 Nov. Van Sebastopol niets.

Het beleg schijnt niet veel te vorderen, dit maakt de Londensche en Parijsche offectenbeurs meer en meer bezorgd.

Uit het antwoord des ministers van binnenl. zaken op het verslag der Tweede Kamer nopens de begrooting van zijn departement, blijkt, dat de uitvoering van een afwateringskanaal van Coevorden naar Ane wordt voorbereid.

— Eene voorloopige concessie voor den aanleg van spoorwegen, geldende voor den tijd van één jaar, is door den Koning toegezegd aan de heeren *C. S. Sixma van Heemstra*, *H. L. van Heemstra* en *Bernelot Moens* en Co.

Deze spoorwegen zullen worden aangelegd van: 1) Harlingen, over Leeuwarden en Groningen naar de Hanoversche grenzen, in de rigting van Leer; 2) van Leeuwarden naar Zwolle; 3) van Groningen naar Zwolle; 4) van Zwolle naar Arnhem; 5) van Kampen, over Zwolle naar de grenzen, in de rigting van Rheine. Deze concessie is den 10den Oct. j.l. voorwaardelijk aanvaard, en ten gevolge van dien zal met die heeren nader over de voorwaarden worden onderhandeld. — Nopens de inpoldering van den Dollart, namelijk van een gedeelte van den Dollart, waarvoor echter nog geen concessie is aangevraagd, meent de Regering goede uitzigten te hebben.

— Van 2 tot 5 Nov. zijn te Veenhuizen bijgekomen 2 cholera-lijders, 2 overleden, 9 hersteld en 32 in behandeling gebleven. In het geheel zijn aangetast 225 personen, waarvan 122 overleden, 71 hersteld en 32 nog in behandeling zijn.

— Den 7 dezer is te Hoogeveen weder een cholera-lijder aangegeven.

— Op de jaarmarkt den 6 Nov te Coevorden gehouden, waren aangebragt 155 koeijen, 45 kalveren en 105 Drentsche schapen; -- voor de koeijen is bedongen van ƒ 50 — ƒ 110 voor de kalveren van ƒ 20 — 40 en voor de schapen van ƒ 2.50 — 6-„. — De handel was levendig, en werden de runderen voor iets minder dan op de vorige markt verkocht.

— Men vermeent, dat het detachement hulp-marechaussée, voor deze Provincie bestemd, den 18 dezer alhier zal aankomen, en dat den volgenden dag posten, bestaande uit den wachtmeester of een der beide korporaals benevens drie manschappen, naar Anlo, Gasselte en Zuidlaren zullen vertrekken.

— Uit Gramsbergen wordt ons van eene geachte zijde medegedeeld, dat de door ons opgenomene berigten omtrent het voornemen tot het leggen van een straat en van de invoering eener straatverlichting aldaar, niet naar waarheid zijn, dat het plan daartoe zelfs niet bestaat. Wij verzoeken onzen correspondent, die ons die berigten heeft toegezonden, steeds vooraf naauwkeurig te onderzoeken, of hetgeen hij mededeelt, overeenkomstig de waarheid is, en ons van onware of onnaauwkeurige berigten te verschoonen.

— Men verneemt, dat van ieder dagwerk turf, dat in het Odoorner veen gegraven is of gegraven zal worden, 10 cent zal moeten worden betaald ten behoeve van school en kerk, om aldus een fonds bijeen te brengen, ten einde, voor zoover strekkende, in de behoeften aan maatschappelijk en godsdienstig onderwijs te Schoon-oord te voorzien. Men wil, dat met der tijd hierdoor ten bedoelden einde wel ƒ 20,000 zullen bijeengebragt worden.

☞— Te Noordwolde (Weststellingwerf) zal elken Donderdag eene weekmarkt worden gehouden.

-- Door Z. M. zijn benoemd tot Substituut-Griffier bij de Arrondissements Regtbank Mr. *G. J. Baart de la Faille* en en tot Griffiier bij het Kantongeregt te Hoogezand Mr. *H. Veenhoven.*

— De predikant der Chr. Afg. gemeente te Westerbork ds. *Nijenhuis* heeft de beroeping naar Hoogezand aangenomen.

— In verschillende dagbladen is dezer dagen geklaagd over het oponthoud, dat dikwijls de afzending van telegrafische berigten op sommige kantoren ondervindt; wij hebben j.l. Woensdag ook reden gehad, om dezelfde klagten aan te heffen. Eene telegrafische dépêche, voor ons bestemd, en meldende de aanbieding door vijf leden van de Tweede Kamer van een ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen, is dien dag des voormiddags te negen uur 15 minuten op het telegraaf-kantoor te 's Hage bezorgd en eerst ten 12 uur 15 minuten hier aangekomen, zoodat wij dezelve slechts in een gedeelte van onze oplage hebben kunnen opnemen. Het was te wenschen, dat de Regering maatregelen nam, om zulk oponthoud, waardoor de voortreffelijke diensten van den telegraaf voor een gedeelte verloren gaan, te voorkomen of althans te verminderen.

* **Dronrijp,** (Prov. Friesland) **5 Nov.** Heden nam onze hooggeachte Herder en Leeraar Ds. W. *C. van der Zwaag*, vertrekkende naar Zuidbroek, een hartelijk afscheid van ons, naar aanleiding van 1 Cor. 16 vs. 23 en 24. — Aandoenlijk was voor velen de scheiding na een veertienjarig zamenzijn. — Onze beste wenschen vergezellen ZWEw. en de zijnen naar Zuidbroek.

* **Tjummarum, 6 Nov.** Om te voorzien in de vacature alhier ontstaan door het vertrek van Ds. *F. J. Hesse* naar Gasselter-Nieuwveen en voortdurende door het bedanken van Ds. *J. G. Zimmerman* te Oosterbierum en van Ds. *J. C. van de Siepkamp* te Oosterzee, is door floreenpligtigen tot predikant ter dezer plaatse benoemd en daarop door den kerkeraad beroepen Ds. *J. H. Seemerink*, pred. te Woudsend.

* **Arum, 6 Nov.** Als een bewijs, dat de landerijen ook in deze streken hoog in prijs zijn, kan dienen, dat dezer dagen voor tien pondematen, per pondemaat ($36\frac{3}{4}$ roeden) voor een jaar huur de hoogst aanzienlijke som van 95 guldens geboden, maar door den eigenaar geweigerd is.

* **Berlikum, 6 Nov.** Heden morgen heeft zich een huisvader, uit den arbeidersstand, door ophanging van het leven beroofd. — Men wil dat hij wegens kleine diefstallen l.l. Zaturdag avond uit zijn vast werk was ontslagen en nu voor zich en de zijnen geene uitkomst ziende, tot dien wanhopigen stap is vervallen.

* **Peize, 7 Nov.** Gisteren avond had alhier eene zamenkomst plaats van pandpligtigen van den Madijk. Van wege het gemeente-bestuur daartoe opgeroepen, ten einde te hooren, wat deze er voor over hadden, om, indien er van deze gemeente een straatweg naar Groningen gelegd werd, van het onderhoud hunner panden ontslagen te worden. Hoewel allen het eens waren, dat het zeer wenschelijk was, als er een dusdanige weg van hier naar Groningen gelegd werd, waren velen te weinig bekend met de wijze waarop de daarstelling van dien weg zou plaats hebben, dan dat men tot een bepaald besluit kon komen. Daar het gemeente-bestuur voorstelde, om van de strekkende el der panden een gulden te betalen, waren velen bereid zulks te doen, maar anderen maakten zwarigheden zich dadelijk daartoe te verbinden, zonder te weten, welke de plannen waren. Moge deze eerste zamenkomst ook al geene bepaalde gevolgen voor de toekomst hebben opgeleverd, de talrijke opkomst zoowel als de goede geest, die allen bezielde, bewezen genoeg, dat het allen ernst was, daar er bij waren, die twee, drie à vier honderd gulden er toe wenschten bij te dragen, en sommigen meenden, dat, indien er eene lijst ter inteekening lag, er eene vrij aanzienlijke som zou worden ingeteekend. — Van harte wenschen wij dan ook, dat zij, die hier een zoo goed werk zijn begonnen, geduld en volharding genoeg bezitten, om het tot een goed einde te brengen, zonder zich te veel aan persoonlijke meeningen te storen.

* **Leek, 8 Nov.** Als een bewijs, dat ook hier veel handel en opzoldering van granen plaats heeft, kunnen wij mededeelen, dat door gebrek aan pakhuizen, de kerk tot zoodanig einde gebezigd wordt.

* **Veendam, 8 Nov.** De honig, thans bijna in de geheele gemeente geperst zijnde, is algemeen toegevallen; hier zijn plus minus 50 okshoofden of 150 halve tonnen geperst. De prijs, in den beginne ƒ 34-„, is thans op ƒ32-„ gevallen. Het was is hooger in prijs en wel ƒ82,50 de 50 Ned. ponden.

* **Smilde 10 Nov.** 't Verheugt ons te kunnen berigten, dat men de cholera hier waarschijnlijk als geweken kan beschouwen. Sedert de laatste lijder is bezweken (tusschen Maandag en Dingsdag ll.), is er geen weder door aangetast; ook zijn er geene meer in behandeling.

* De Regtbank te Assen heeft in de zaak van den Minister van Financien tegen *D. Huisman* en *Marling* van den Witterweg, in 't voordeel van laatstgenoemden, beslist op Woensdag den 8 November. *Huisman* en *Marling* hadden een sloot gegraven om een kamp dalgrond, en de daaruit komende veenspecie en bonkaarde, zijnde van den aard als de turf, op de Molenwijk over 't land gebragt, welke specie door de zon verbrokkeld en dan ondergeploegd moest worden. De Regtbank heeft beslist, dat alleen het steken van kluiten, met het doel om er brandstof van te hebben, straf verdiend. Dit punt is voor de Smilde van belang, omdat het dikwijls geschiedt, dat de bonkaarde, bij het aanmaken uit de slooten gegaven wordende, bij gebreke van andere bergplaatsen, op het land gebragt en ondergeploegd wordt.

* **Hoogersmilde, 10 Nov.** Gisteren komt ten huize van *R. Hummel* alhier een vreemd persoon. Niemand in het woonvertrek vindende, kijkt hij eens rond en ziet een paar laarzen, trekt zijne schoenen uit, de laarzen aan en zet de schoenen op dezelver plaats, waarna hij, zonder van deze ruiling kennis te geven, zich verwijdert; spoedig wordt zulks evenwel ontdekt en men zet hem na met dat gevolg, dat hij bij de Leembrug wordt opgevangen. Heden is hij naar Assen getransporteerd. Hij zeide van Harlingen van daan te zijn.

* **Winschoten, 10 Nov.** Ook alhier hebben zich vier cholera-gevallen opgedaan, waarvan twee doodelijke, beide op de zoogenaamde Verne, de morsigste buurt dezer plaats. Twee lijders zijn in behandeling gebleven.

* Woensdag avond, den 8 dezer, werd in 't logement van den heer *Nies* alhier weder d' eerste der gewone publieke wintervergaderingen van de Rederijkerskamer *St. Vitus* gehouden. De vergadering was, 't weder in acht genomen, wel bezocht. Door verschillende sprekers werden, met meer en minder talent, onderscheidene schoone stukken voorgedragen: *Pieter v. d. Broeke op Java, de ledige stoel, de blindgeborene* etc. We zwijgen van eene meer specifieke kritiek. 't Geheel is goed bevallen, ook de muziek, die zich bij tusschenpoozen liet hooren; maar niet altijd harmonieërde met den ernstigen inhoud der voorgedragene stukken. Te bejammeren is 't echter, dat op dergelijke vergaderingen, ook op deze, meestijds eene napret volgt, die duidelijk bewijst, dat velen 't ware schoone nog niet kennen; die op ons, weder 't zegel drukt op 't oordeel van Mr. *J. van Lennep* in zijn: 't Feest v. St. Lucasgild, over de wijze van vermaken der N. Nederl. in 't algemeen: schreeuwen en tieren, drinken, drinken en nog eens drinken is, wat men veeltijds „zich vermaken" noemt. Baldadigheid is 't gevolg; vernielzucht, die karaktertrek, komt voor den dag: een dronken man is open. Tommige, die wat te diep in 't glaasje hadden gekeken, hadden de laffe aardigheid en „'t ijsselijk" groote genoegen bij circa 16 huizen de schellen weg te nemen, op enkele plaatsen de glazen in te werpen en de spionnetjes te vernielen, waarvan dan ook reeds aangifte bij de bevoegde autoriteiten is gedaan, zoodat de pret, *na* de na-pret, nog wel eens pleizieriger kan worden. Ieder begrijpt, dat we door dit geschrijf geene beschuldiging tegen *St. Vitus* willen inbrengen: de Directie is natuurlijk niet verantwoordelijk voor 't gene er na de sluiting der vergadering gebeurt, ze is *St.* genoeg, en kan de bezoekers niet verbieden om te drinken; noch de kracht en d' uitwerking van 't edele vocht!! verlammen of wegnemen.

* **Meppel, 10 Nov.** Gisteren had hier het volgende ongeluk plaats: Een landman, zijne paarden voor den wagen losmakende, schrikte een derzelve en sloeg achteruit. Die slag zoude bijna eene vrouw hebben getroffen; een tweede trof een varken, dat erbarmelijk schreeuwde. De boer, het paard niet meer meester zijnde, viel en geraakte onder hetzelve; het dier trapte hem op de borst, waardoor hem het bloed uit den mond sprong. Hierna wilde hetzelve hollen; maar een smid, juist met eene gloeijende tang buiten zijnen winkel komende, sloeg het beest er zoodanig mede voor den kop, dat het staan bleef. — De landman is, zoo het schijnt, er nog goed afgekomen, althans hij was tegen den avond wel te spreken. Hoe sterk men hem ook aanried, om eenen geneesheer te roepen, wilde hij er niets van weten.

— Het hier bestaande patronaat of oud-diaken-gezelschap heeft weder het voornemen, om gedurende den Winter, aan minvermogenden tegen zeer verminderden prijs aardappelen te verkoopen, en daartoe nu reeds maatregelen genomen. Het patronaat verledeu jaar hiermede aangevangen heeft toen niet alleen aardappels, maar ook andere huishoudelijke artikelen op dergelijke wijze verkocht, waardoor p. m. 100 à 150 huisgezinnen van de armenkas terug gehouden zijn.

— Dezer dagen is in de stadswaag alhier aangebragt een tweede balans met schalen, ter weging van boter en andere nijverheids voortbrengselen, die nu meer naauwkeuriger kunnen gewogen worden, dan zulks tot heden kon geschieden, hetwelk voor den landbouwenden stand voordeeliger is, en waardoor de goede trouw bij het wegen van boter meer geborgd wordt.

— De tweede vette beestenmarkt was gister weder goed bezet, zoowel wat runderen als schapen betreft. De prijzen waren over 't geheel minder dan de vorige week en de handel trager. De rogge en boekweit werd ook weder tot mindere prijzen bij trage kooplust van de hand gedaan.

* De cholera is hier steeds verminderende, en kan men dezelve in zekeren zin als geweken beschouwen. Opmerkelijk is het, dat er zoovele kinderen aan bezweken zijn. Ook lijden hier bijzonder vele kinderen aan de kinkhoest, die voor eenigen doodelijk is.

Zitting van Donderdag, 9 Nov.

De vergadering wordt ten twaalf ure geopend.

Afwezig zijn de heeren: Jhr. *van Echten van Holthe*, Mr. *H. Pelinck*, *A. Prins* en Mr. *W. Alingh*, welke laatste echter ruim ¼ uur later in de vergadering komt.

De notulen van het verhandelde in de vergadering van gisteren worden gelezen. Daarbij vraagt het lid Mr. *J. Tonckens*, betrekkelijk het beschrevene ten opzigte der verleende vergunning aan R. W. Nijsingh c. s., te Leggelo, tot het maken van eenen overval in den Stuwdijk der hoofdvaart, of daarin is vermeld, dat de verleende vergunning zal *kunnen* worden ingetrokken door Ged. Staten, wanneer de gestelde voorwaarden niet worden nagekomen. Uit nadere lezing der notulen blijkt, dat aan het verlangen van dat lid is voldaan. Voorts wordt, op verzoek van den Voorzitter, herlezen het vermelde opzigtelijk de bestemming der *f* 100-*n*, verleend aan de heeren Gratama c. s., voor de oprigting van een Provinciaal Museum van Oudheden, en daarna worden de notulen gearresteerd.

Alsnu wordt in behandeling genomen de voordragt van Ged. Staten, om de restanten en saldo's der provinciale rekeningen 1845, 1846 en 1847 over te brengen op de begrooting 1855. De Voorzitter beantwoordt alsnu eene vraag van het lid de Jonge, waarom het *provenu* van verkochte effecten onverantwoord is gebleven, te kennen gevende, dat de ter begrooting van 1845 als *provenu* van verkochte effecten in ontvang geraamde som, niet heeft kunnen worden ontvangen, omdat in gemeld jaar de bedoelde effecten niet zijn verkocht geworden. Na deze opheldering wordt de voordragt van Ged. Staten goedgekeurd.

Weder in behandeling genomen zijnde het verzoek van Burg. en Weth. te Smilde, om subsidie voor den aanleg van een straatweg naar de provincie Friesland, maakt het lid Mr. W. L. Tonckens, die in der tijd behoord heeft tot de Commissie, belast geweest met het maken van een Reglement op het verleenen van subsidiën voor den aanleg van straatwegen, de opmerking, dat onder de *kosten van aanleg* niet kunnen worden begrepen die van *onteigening*. Hij is alzoo er tegen, om bijdrage te verleenen voor de kosten, benoodigd om eenen kalkoven te onteigenen. Het lid Witsenborg is ook van dit gevoelen, en meent mede, dat geene kosten van onteigening begrepen zijn onder vroeger verleende bijdragen voor andere soortgelijke wegen. Ook de heer van der Wijck is van hetzelfde „idée, want, zegt hij, daar particulieren ook straatwegen zullen kunnen aanleggen, zullen zij, bezitters van een huis zijnde waardoor een weg kan komen te liggen, zich uit de kosten van onteigening mooi kunnen voldoen."

Alsnu wordt over het al dan niet begrijpen van kosten van *onteigening* onder die van *aanleg* nog door onderscheidene leden gesproken, doch dit punt blijft onbeslist.

Thans draagt de *Voorzitter* voor, om door Ged. Staten de stukken om nadere inlichting aan Burg. en Weth. van Smilde te zenden. Dien overeenkomstig wordt besloten.

Nader aan de orde gesteld zijnde de voordragt van Ged. Staten, om, onder 's Konings goedkeuring, te worden gemagtigd tot den aankoop van grond te Steendijk, onder Assen, om daarop een tolhuis te plaatsen, wordt die magtiging verleend en worden de stukken ter uitvoering bij Ged. Staten weder overgebragt.

Aan de orde wordt gesteld het rapport der betrekkelijke commissie op de rekening en verantwoording der kas ad pios usus te Smilde over 1853, en is besloten conform de conclusie van dat rapport; zijnde derhalve die rekening gearresteerd.

Overgegaan zijnde tot de behandeling van het rapport der benoemde commissie, op het voorstel van Ged. Staten, om tot den verkoop der inschrijvingen op het Grootboek van het fonds der kanalen over te gaan, ten einde met de opbrengst daarvan meerdere aandeelen af te lossen, dan het jaarlijksch getal van 3, waartoe de provincie verpligt is, verklaart het lid Vos goed te keuren, dat de schuldbrieven ten laste der provincie, rentende 4½ %, worden ingelost, om de renten te verminderen tot 4 %. Hij betwijfelt evenwel, of, door den verkoop van het hierbedoelde fonds, dat doel, onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden, wel zal worden bereikt. Om de obligatien van 4½ % te verwisselen, bestaat, zijns inziens, wel gelegenheid, omdat men de provincie wel geld naar 4 % wil opschieten. Voorts wil hij de houders van obligatien in de 1e en 2e serie der negotiatie van *f* 225,000, de keuze geven, om hunne schuldbrieven, rentende 4½ %, te verwisselen in 4 %, of dezelve met aanbod van premie aflossen. Het lid Sluis meent, dat door eene opname van geld tegen 4 %, om daardoor te geraken tot eene aflossing van schulden van 4½ %, het crediet der provincie zal lijden. Het crediet moet verzekerd wezen en er moet geen geld worden opgenomen om de effecten der 1e en 2e serie van de negotiatie van *f* 225,000 af te lossen. Heeft men *eigene* fondsen in handen, waarmede men zulks wil doen, dan wordt de zaak van anderen aard, en daartoe wil spreker het kanaalfonds bezigen. Het lid Roelink vraagt, of de aflossing der obligatien zal geschieden over de drie seriën, dan wel of het voornemen is, om de 3e serie, die 4 % rente geeft, uit te sluiten. De Voorzitter is van gevoelen, dat de aflossing moet loopen over de drie seriën, en dat dus de houders van obligatien in de derde serie onder de uitloting zullen dienen te worden begrepen; verder acht hij het voorstel van het lid Vos, om geld tegen 4 % op te nemen, om schulden, rentende 4½ %, in te lossen, gevaarlijk. De heer Sluis betoogt, dat de drie seriën in de aflossing behooren te worden begrepen. De heer de Jonge meent, dat men hier alleen het voordeel van ½ % op het oog heeft, dat gering zoude zijn, wanneer de aflossing over de drie seriën loopt. Het lid van der Vlies rekent, dat alle seriën hetzelfde regt hebben. Eene aflossing zoude, zelfs met opoffering van premie, nog voordeel aanbrengen. Na betaling van premie zou de provincie, zelfs bij den tegenwoordigen lagen stand der 2½ % lands effecten, nog bevoordeeld worden. Het lid de Jonge meent, dat het voordeelig is een fonds te hebben, om bij onvoorziene omstandigheden daarover te kunnen beschikken. Het lid Vos oordeelt dat, het oog gevestigd op den tegenwoordigen onzekeren toestand van Europa, het nog verre weg ligt, eer de effecten van 2½ % weer tot het cijfer van 62 ten honderd zullen zijn geklommen, en dat men nog ten minste wel 1½ jaar de 4½ % moet betalen. Het lid de Jonge verklaart, dat, mogten al de 2½ % effecten tot den koers van 62 ten honderd kunnen worden verkocht, hij nog tegen verkoop zoude zijn, want, mogt men naderhand op nieuw moeten negotieren, dan zoude zulks weer geld kosten. Daarop vraagt de Voorzitter het lid de Jonge, hoe men dan zou dienen te handelen, wanneer de effecten nog meer daalden; waarop dat lid antwoordt, dat hij in elk geval er voor is, de effecten te behouden en verder rijzing of daling af te wachten. Hierna wordt nog door de leden Sluis en de Jonge en den Voorzitter over het *al* dan *niet* voordeelige van eenen verkoop gesproken, en wordt ten slotte de conclusie van het rapport, tot verkoop van de 2½ % inschrijvingen, tegen den koers van niet minden dan 62 ten honderd, met 25 tegen 7 stemmen, aangenomen. Vervolgens is een voorstel van den Voorzitter, om, na te gelde making der effecten, de drie seriën der negotiatie in de uitloting te begrijpen, met algemeene stemmen aangenomen.

Alsnu wordt aan de orde gesteld de behandeling van het rapport der Commissie, uitgebragt op het adres van *C. Hollander c. s.*, binnenschippers, alle het Zwolsche Diep bevarende, zich nader bezwarende over het tarief van tolheffing op dat diep. Het lid Sluis wil, als de bezwaren tegen de onderwerpelijke heffing ook door de vergadering gedeeld worden, het adres opzenden aan den Koning, als protest der Staten van Drenthe tegen de onbillijkheid der tolheffing. Hierin wordt hij door onderscheidene leden ondersteund. Het lid Tonckens wijst op het bezwarende van het laatstelijk vastgestelde tarief, in verband tot het vroegere, waarbij schepen van 59 tonnen inhoud en minder waren vrijgesteld, terwijl nu de schepen van vijftig tonnen zijn belast. Ook het lid Slingenberg toont aan, dat de lasten nu zwaarder zijn, dan vroeger. Hij ziet in een protest geen heil, als toch het Gouvernement weigerachtig is, aan de bezwaren van dezen kant het oor te leenen; hij acht het beter, met zachtere woorden de bezwaren tegen het tarief kenbaar te maken, dan het adres met protest in te dienen. De Voorzitter zoude het adres, den blik gevestigd op de tegenwoordige omstandigheden, wenschen aan te houden. Het lid van der Vlies gelooft, dat niet moet worden gezwegen, maar dat men den Koning moet wijzen op de zware lasten, die den schippers zijn opgelegd, en voorts 't adres bij Z. M. doen ondersteunen. Het rapport, waarbij wordt voorgesteld, het adres vooreerst te deponeren, om daarop terug te komen onder meer gunstige omstandigheden, wordt daarna in omvraag gebragt en met 28 tegen 4 stemmen verworpen.

De Voorzitter zoude alsnu wenschen tot de benoeming van eene nadere Commissie over te gaan, doch de heer Sluis stelt een amendement voor, strekkende tot opzending van een adres aan den Koning, waarbij door de vergadering als gegrond worden erkend de grieven door adressanten opgelegd. De Voorzitter betoogt, dat het voorgedragene door den heer Sluis niet is een *amendement* maar een *voorstel*. Het lid van der Vlies acht het niet noodig, dat het adres op nieuw in handen eener Commissie worde gesteld, daar hij rekent, dat de vergadering door de voordragt van den heer Sluis genoegzaam is ingelicht. De Voorzitter verklaart daarna die propositie, om het adres nader in handen eener Commissie te stellen, in omvraag te zullen brengen. De heer Tonckens stemt met het gevoelen van den Voorzitter in. Hierna wordt dit voorstel in omvraag gebragt en met 30 tegen 1 stem, die van Mr. W. L. Tonckens, verworpen, terwijl het lid Mr. Sluis zich buiten stemming houdt.

Alsnu verzoekt de Voorzitter den heer Sluis, om zijn voorstel in geschrifte op te geven, waaraan wordt voldaan, zijnde dat voorstel van navolgenden inhoud:

„Voorstel:

„Dat de vergadering het request zal opzenden aan den Koning, met de verklaring, dat zij de daarin vermelde grieven als zoodanig erkent, het echter bij het voorgevallene, vooral, sedert ter harer kennis gekomen is het dezer dagen voor goed vastgestelde Tarief, geheel overbodig acht op vroeger aangevoerde gronden terug te komen; dat zij dus vermeent niets anders te kunnen doen, dan dit adres aan Zijne Majesteit te zenden, als een protest van de Staten van Drenthe, dat zij de tolheffing op het Zwolsche diep houden voor onbillijk en krenkende de regten der Drentsche binnenschipperij."

Het lid J. Tonckens kan zich daarmede wel vereenigen, doch zoude het woord *bezwaar* verkiezen in plaats van *protest*. Het lid Mr. J. T. Homan zoude de woorden *onbillijk* en *krenkend* veranderd wenschen te zien in *strijdig met de belangen*. Het lid Slingenberg ziet in een protest wel eene krachtige demonstratie, doch geen heil. Mr. Sluis beantwoordt die opmerking, waarop Mr. Slingenberg antwoordt, dat, naar zijne meening, protest niet helpen zal, omdat herhaaldelijk de billijke verzoeken der schipperij zijn afgewezen. De heer Sluis wil het protest indienen; ware die afwijzing honderd ja tweehonderd maal geschied, dan zoude hij voor de 201ste keer nog protesteren. Hierop stelt het lid van der Vlies voor, den heer Sluis in de gelegenheid te stellen, om zijn voorstel nader te overwegen, waarop de heer Sluis antwoordt, dat hij daarin toestemt, vooral ook omdat het er toe leiden kan, om de vergadering eenige rust te geven.

Daarop wordt de zitting door den Voorzitter een half uur geschorst.

De zitting ten 2½ ure hervat zijnde, wordt het lid Sluis verzocht, nader zijn voorstel uit te brengen. Hij verklaart, dat hij het woord *protest* wel wil veranderen in *betuiging*, en wijst er voorts op, dat de verbetering van het Zwolsche diep is geschied in 't belang der *buitenvaart* op Engeland enz.; dat bovendien de tol wordt geheven in het belang van bijzondere personen, en niet als eene vergoeding voor de provincie Overijssel, voor de kosten van verbetering van het vaarwater. De Voorzitter vindt, dat het woord *protest* wel wat sterk is en veel van verzet heeft. De heer Homan meent, dat protest geen verzet is. De heer van der Wijck houdt er voor, dat het woord *protest* goed is gekozen. De Voorzitter verklaart, het woord *protest* onvoegzaam te achten, en daarna verlangt de heer van der Vlies te weten, of het woord *protest* zal worden behouden, dan of hetzelve in *betuiging* zal veranderd worden.

De heer *Sluis* verzocht zijnde zijn voorstel voor te lezen, waaraan voldaan wordt, verklaart tevens, dat hij bereid is, voor h t woord *protest betuiging* te gebruiken, doch dat hij de woorden *krenkende en strijdig met de belangen enz.*, wenscht te behouden. Daarop wordt het voorstel van den heer Sluis in omvraag gebragt en met 27 tegen 5 stemmen aangenomen. De Voorzitter vraagt op welke wijze dit besluit aan den Koning zal worden kenbaar gemaakt. Het lid Sluis wil Ged. Staten hebben verzocht, het adres van *Hollander c. s.* met een extract uit de notulen der Staten, op te zenden aan den Koning. De Voorzitter geeft te kennen, dat hij dit niet gepast acht, en het beter vindt, dat het adres met een extract uit de notulen worde opgezonden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, met verzoek, om den Koning het gevoelen der Staten kenbaar te maken. Nadat het lid de heer Sluis zich daarmede had vereenigd, wordt daartoe besloten.

Nu volgt de behandeling van het rapport, uitgebragt op het voorstel van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat de Staten mogen worden gehoord, of zij genegen zijn, voor ⅓ gedeelte bij te dragen in de kosten eener verbinding van het Hoendiep met het Hoornsche Diep. Het lid Sluis vraagt de Commissie, of het de bedoeling is te geven ⅓ van *f* 60.000, of ⅓ van de kosten, welke na afloop des werks zullen blijken voor vereeniging der beide stroomen te zijn aangewend. Het lid Tonckens antwoordt, dat het de bedoeling is, ⅓ bij te dragen in de opgegevene *f* 60.000. — Het rapport daarna in omvraag gebragt zijnde, wordt conform de conclusie van hetzelve besloten.

De Commissie, in wier handen is gesteld het concept-reglement op den ijk der boter- en honigvaten in dit gewest, gevraagd zijnde, of zij zich wilde verklaren, wanneer zij gereed zoude zijn het van haar verzochte rapport uit te brengen, geeft daarop te kennen, dat zij nog niet met juistheid kan bepalen het tijdstip waarop het verlangde nieuwe concept-reglement gereed zal wezen, en adviseert, de stukken terug te zenden aan het Collegie van Ged. Staten, om zoodanig Reglement te ontwerpen, met uitnoodiging tevens, om een gedrukt concept daarvan aan elk der Staatsleden te doen toekomen, ten minste acht dagen vóór de eerstvolgende buitengewone of gewone vergadering der Staten, ten einde, na onderzoek van hetzelve, zoo mogelijk in die vergadering, dat ontwerp *als Reglement* te arresteren. Dit rapport in omvraag gebragt zijnde, wordt met 29 tegen drie stemmen aangenomen; hebbende het lid Mr. Sluis zich buiten stemming gehouden.

Hierna wordt, op voorstel van het lid *Slingenberg*, besloten, het verzoek van Coevorden, om een subsidie uit de fondsen der provincie van *f* 20,000, voor de daarstelling van een kanaal van daar naar de Groote Vecht, te verdagen tot de eerstvolgende buitengewone of gewone vergadering.

Geene onderwerpen ter behandeling meer aanwezig zijnde, wordt de Vergadering der Staten door den Voorzitter in naam des Konings gesloten; zijnde de resumtie der notulen van het verhandelde in de tegenwoordige zitting opgedragen aan Ged. Staten.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

8 *Nov.* *L. P.*, vleeschhouwer, *P. W.*, koopman, *A. M.*, koopman en *N. M.*, koopman, allen te Smilde, wegens verstoring der godsdienstoefening in de Israëlitische kerk te Smilde, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — *H. H.*, wever te Meppel, wegens laster, als niet overtuigend bewezen, vrijgesproken; — *G. N.* en *A. N.*, arbeiders te Zuidlaren, wegens het vellen van vier boomen, wetende dat dezelve aan anderen toebehoorden, de eerste veroordeeld, onder verzachtende omstandigheden, tot eene gevangenisstraf van zes dagen, de tweede, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — *D. H.*, landbouwer, en *W. M.*, broodbakker, beide te Smilde, wegens het graven van turf zonder consent, op grond dat hier geene verveening in den zin der wet heeft plaats gehad, ontslagen van alle regtsvervolging.

Correspondentie.

Het ingezonden stuk over Schoonoord, tot welks opneming ons in het vorig no. de ruimte ontbrak, is, gelijk wij gezien hebben, reeds in een ander blad ter kennis van het publiek gebragt, en kan dus de opneming daarvan in ons blad overbodig geacht worden. — Wegens plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt, deze keer den Verteller achterwege te laten. — H. Z. in 't volgend no.

ADVERTENTIËN.

Mijne dierbare echtgenoot, MARIA WILLEMINA KNIPHORST, werd heden tot onze diepe droefheid van mijne zijde en uit den kring van velen, die haar liefhebben, op ruim 37 jarigen leeftijd weggenomen.

De herinnering aan een 10 jarig echtgeluk, sedert 5 jaren verhoogd door het bezit eener eenige lieveling en de wijze waarop zij van ons henen ging, geven bij mijn groot gemis mij ruime dankstof, en zoo ik hoop, met hare op nieuw beproefde ouders, kracht tot blijmoedige berusting.

MEPPEL, 3 Nov. 1854.

CORNs VAN VEEN.

Ondergeteekende maakt door dezen zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij het zoo alom vermaarde

BLEEKWATER

(eau de javelle) wederom heeft ontvangen voor **25 cts.** de kruik.

MEPPEL Verkoophuis.
J. M. BARTH.

De ondergeteekende, na eenige jaren werkzaam te zijn geweest in de vermaarde verwerijen der Duitsche steden Barmen en Elberfeld, zich te *ASSEN* hebbende gevestigd, beveelt zich aan tot het **VERWEN van ZIJDEN, KATOENEN en WOLLEN STOFFEN in alle verlangd wordende KLEUREN.** Zijne practische en theoretische ervaring en de maandelijksche mededeelingen, welke hij van de nieuwste uitvindingen in het vak der verwerijen ontvangt, doen hem vertrouwen, dat bij zijne geëerde begunstigers steeds genoegen zal kunnen geven.

M. W. BREMER.

DOOR TOEVAL DADELIJK

TEHUUR

Eene bij de Kom van *Assen* zeer aangenaam gelegene **HEEREN BEHUIZINGE met ruimen TUIN,** voorzien van **allerlei Vruchtboomen.**

Te bevragen met franco Brieven onder letter **F** bij den UITGEVER dezes.

BEKENDMAKING.

Al wie iets te **VORDEREN** heeft van- of **VERSCHULDIGD** is aan de **NALATENSCHAP** van nu wijlen JACOB TROOST, in leven gewoond hebbende en overleden te Hoogeveen, wordt verzocht daarvan

OPGAVE OF BETALING TE DOEN,

aan KLAAS JACOBS TROOST te Hoogeveen, voor den 1sten December 1854.

Brieven franco.

DOOR BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN

Uit de Hand te Koop:

Een BEKLANTE **ROG- en PELMOLEN,** staande te Peize.

Informatien met franco brieven bij den eigenaar B. ENSING, Molenaar te Peize.

PALMSLAG
TE OOSTERWOLDE.

De Notaris TADEMA zal, op Maandag den 13 November 1854, des avonds te 5 uur, in *DE GOUDEN KLOK* te Oosterwolde, in het openbaar

FINAAL VERKOOPEN:
AL DE VASTIGHEDEN,

te en onder Oosterwolde, welke op den 30 October j.l. in veiling zijn gebragt, als:

Eene **nieuwe, hechtgebouwde en uitmuntend ingerigte**

KOOPMANS HUIZINGE,

staande op den geringen prijs van **f 4000-,,** — en verder **HUIZEN, LANDEN, BOSSCHEN en GRONDEN,** te zamen 24 perceelen; breedvoerig omschreven bij de billetten, die ter lezing zijn voorgehangen in de beide Logementen te Oosterwolde en ten kantore van bovengenoemden Notaris.

Langedijke.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde, zal, op ***DONDERDAG DEN 16 NOVEMBER 1854,*** ***voormiddags te elf uur,*** in de herberg van H. S. LEGENDAL te Makkinga, in het *OPENBAAR FINAAL* **VERKOOPEN:**

EEN UITMUNTEND VRUCHTBARE

ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE

en SCHUUR c. a., in een uitgang, liggende te *LANGEDIJKE,* bij HENDRIK ALBERTS HOFSTRA in huur en op de gewone tijden in 1855 te aanvaarden; geheel groot ruim **78 bunders** en verdeeld in **25 perceelen,** zoodanig op den 6 November j. l. zijn geveild en daarop geboden te zamen *f* 8.138.

OP DONDERDAG, 16 NOVEMBER 1854,
des avonds te 7 ure,

in de Zaal van J. B. SCHUT te Assen, zullen, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, *PUBLIEK* **te koop worden aangeboden:**

1°. **EENE BEHUIZINGE,**

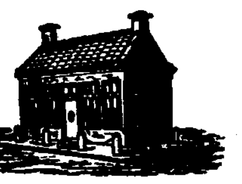

zeer geschikt tot winkelnering, benevens achtergelegene **TUIN,** staande en gelegen te Assen in de Nieuwe Huizen, nagelaten door de Weduwe STEVEN LAMBERTS KRAMER, om te worden aanvaard dadelijk na den toeslag.

2°. **EENE BEHUIZINGE,**

SCHUUR en GRUTTERIJ, benevens achtergelegene **TUINGROND,** staande en gelegen aan de Vaart, Noordzijde bij de Klap, in eigendom bewoond door PIETER JANS BOS. — De SCHUUR en GRUTTERIJ zullen eerst bij *AFBRAAK* worden geveild; aanvaarding Mei 1855.

3°. Tevens zal op dien avond **PALMSLAG** worden gehouden van de **KAMERS** in den Kattengang te Assen, van de erven DERK VAN ANKUM.

H. H. VAN LIER.

Op Zaturdag den 25 November 1854, te 6 uren des avonds,

ten huize van ROELOF LAMBERTS te Peize

PUBLIEKE VERKOOP:

van een **HUIS** en **SPATIEUSEN TUIN,** met de daarbij behoorende **HOOI-, BOUW-,** en **WEILANDEN,** staande en gelegen te Peizerwold, en toebehoorende aan de erven van wijlen den Heer Mr. PETRUS GASINJET, te Peizerwold overleden.

Op Maandag den 27 November 1854, des voormiddags te 11 uren,

ten huize van EGBERT STOKER te Norg

PUBLIEKE VERKOOP:

van een **HUIS, ERF, HOF, WEI-, HOOI-,** en **BOUWLANDEN,** gelegen te Westervelde, gemeente Norg, toebehoorende aan de erven van wijlen den Heer Mr. P. GASINJET.

Op Woensdag den 6 Decemb. 1854, ten gemeente-huize te Eelde, des morgens te 10 uren,

PUBLIEKE VERKOOP VAN:

1°. **EENE BOERENPLAATS,**

bestaande in een **HUIS, WEI-, HOOI-,** en **BOUWLANDEN,** in eene opstrek ter grootte van pl. m. 25 BUNDERS, gelegen op de Schelfhorst, in het boschrijkste gedeelte van Paterwolde, zeer geschikt tot aanleg van een **Buitenverblijf,** toebehoorende aan de Erven ROELOF STEL en Vrouw.

2o. Een **HUIS, ERF en HOF,** staande en gelegen te Eelde, benevens een AKKER **BOUWLAND,** op de Esch te Eelde, toebehoorende aan de Erven HENDRIK GEERTS KOOLMAN te Eelde, zijnde in gemeld huis sedert jaren uitgeoefend **het bedrijf van Timmerman.**

3o. Een **HUIS, HOF en BOOMGAARD,** geschikt tot **Winkelhuis,** met een AKKER **BOUWLAND** op de Esch, staande en gelegen te Eelde, benevens een stuk **HOOILAND,** gelegen in de Oosterlanden onder Eelde, groot pl. m. $2\frac{1}{2}$ Bunder; toebehoorende aan de Erven wijlen GEERTS HENDRIKS KOOLMAN te Eelde.

4o. Een KAMP **LAND,** groot pl. m. 1 Bunder, gelegen te Paterwolde, bij de Leijendijk, — behoorende aan de Erven CORN. HARMS RUTGERS aldaar.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Meppel, als daartoe bij besluit van den Raad dezer Gemeente d.d. 25 October j.l. gemagtigd, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat door hen

OP 15 DECEMBER EERSTKOMENDE,
des voormiddags te 11 uur,

op het Gemeentehuis alhier, de **publieke verpachting** zal plaats hebben van het *LOGEMENT*

„HET WAPEN VAN ZWOLLE",

met de daaraan verbonden opbrengst van de **Stadswaag,** alles in voege als hetzelve thans door de Weduwe BARTHOLOMEUS TEN WOLDE is en nog wordt bewoond en gebruikt.

Zullende deze VERPACHTING plaats hebben voor den tijd van **zes achtereenvolgende jaren,** ingaande den 1 MEI 1855 en eindigende ultimo APRIL 1861, en zulks op conditiën, die van af den 13 dezer tot voor den dag der Verpachting ter lezing zullen liggen, zoo in gemeld Logement als ter Stedelijke Secretarie.

MEPPEL, den 3 November 1854.

De Burgemeester,
E. J. RODEMANN.
De Secretaris,
DITT.

AANBESTEDING.

De COMMISSIE van ADMINISTRATIE over het Huis van Arrest en Justitie te Assen is voornemens op de gewone wijze op *MAANDAG DEN TWINTIGSTEN NOVEMBER* 1854, des morgens om twaalf uur, in het gewone locaal

UIT TE BESTEDEN:

De voeding en verzorging der Gevangenen over het jaar 1855,

voornamelijk bestaande in

AARDAPPELEN, VLEESCH, GROENTEN, OLIJ, KOFFIJ, CHICOREI, ZEEP, ZOUT, PEPER, TURF, LESTOO enz. — Informatien te bekomen bij den Secretaris der Commissie Mr. H. VOS, terwijl de condities ter lezing liggen in de Gevangenis en bij den kastelein A. HOFSTE te Assen.

ASSEN, 10 November 1854.

De Commissie van Administratie voornd.,
J. H. WESTRA, V. P.
H. VOS, Secretaris.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 3—10 Nov. Geh. W. Hakkert en J. L. Roemer; W. Pol en J. Eilders; R. Dieters en W. J. Diephoorn. — Ov. E. G. J. van Bolderen, geb. Servatius, van d.; G. Faber, geb. Bokama, van d.; R. Tuinman, geb. Kosters, van z.; W. Turksma, geb. Bakker, van z.; R. Boelens, geb. Popkes, van d.; P. M. Humme, geb. Brouwer, van z.; J. Alberts, geb. Kamer, van d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 10 Nov.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* 00.00	Boekweit, zand 65	N.pd.	*f*	7.10
„ N. Oml.	70 „	„ 12.30	„ „ 67	„	„	7.50
dito.	72 „	„ 12.90	„ veen 64	„	„	6.90
„ „ Old.	70 „	„ 12.20	„ „ 66	„	„	7.10
„ „ „	72 „	„ 12.80	Paardeboonen. . *f*	7.75	à	8.35
Rogge, N. Inl.	66 „	„ 10.00	Groene Erwten. „	10.00	à	11.00
„ „ „	68 „	„ 10.40	Graauwe „ „	10.00	à	11.00
„ „ „	70 „	„ 10.80	Koolzaad . . . *f*	12.30	à	14.25
Haver. N. dikke	40 „	„ 4.35	Gort, growe . „	11.25	à	11.50
„ „	48 „	„ 5.15	Gort, parel , „	14.50	à	16.00
„ Voer	36 „	„ 3.90	Olie, raap per vat	46.00	à	00.00
„ „	40 „	„ 4.30	Raapkoeken		à	00.00
„ Zwarte	36 „	„ 3.50	Lijnkoeken	00.00	à	00.00
„ „	40 „	„ 4.20	Boter ¼ ton. . . .	00.00	à	00.00
Garst, N. wint.	54 „	„ 6.15	Boter ⅛ „		à	00.00
„ „ „	56 „	„ 6.50				
„ „ zomer	56 „	„ 0.00				
„ „ knob.	60 „	„ 0.00				

Bij geringe aanvoer en hoogere Amsterdammer berigten waren heden alle soorten van granen willig te verkoopen. — Tarwe 60, Rogge 50, Garst 30 en Boekweit 20 cent hooger gedaan. — Haver iets hooger wel afgaande. — Gort goed prijshoudend. — Overigens stil.

ASSEN, 9 Nov. Rogge *f* 9,25 tot *f* 9,75. Boekweit *f* 6,00 tot *f* 7.25. Boter 80 a 85 ct. het N. ℔. Aardappelen *f* 1,50 *f* 2,00. Prijs van het Roggebrood *f* 0,58 de 6 N. ℔.

HOOGEVEEN, 7 Nov. Rogge *f* 8 40. Boekweit *f*. 6,90. Haver *f* 0,00; Honig per pond *f* „ 34⁵; Boter het N. pd. *f* 0,80. Zetting *f* 0,61.

COEVORDEN, 6 Nov.. Rogge *f* 8,25. Boekweit *f* 7,00. Boter p. N. ℔ 80 ct. Zetting *f* 0,00.

MEPPEL, 9 Nov. Rogge *f* 9,00 a *f* 9,50. Boekweit *f* 6,50 a *f* 7,00 Boter $1\frac{1}{2}$ N. pd. *f* 1,25 a *f* 1,50. Boter per ⅛ vat. *f* 17,50 a *f* 20,50.

AMSTERDAM, 8 Nov. TARWE tot hoogere prijzen met goeden handel; 133 ℔ puike witb. Poolsche *f* 530; 128 ℔ witb. dito *f* 495, 128, 129 ℔ bonte dito *f* 475, 477; 127 ℔ dito *f* 480; 128 ℔ dito *f* 470; 126, 130 ℔ Mecklenb. *f* 415 „ 440; 126 ℔ dito *f* 417; 130 ℔ Pommer *f* 445; 129 ℔ jarige Holsteinsche *f* 460; 126 ℔ Gron. *f* 400; 129 ℔ Bovenl. *f* 430; 135 ℔ Kubanka *f* 465. — ROGGE mede hooger; 121, 122 ℔ Pruissische *f* 330, 335; 119 ℔ Archangel *f* 330; 119 ℔ Petersburger *f* 335. GARST hooger verkocht: 115 ℔ oude Deensche *f* 240, 111 ℔ nieuwe dito *f* 235. — HAVER in een doen; 75 ℔ Voer *f* 135.— BOEKWEIT prijshoudend met goeden handel; 122, 123 ℔ Gordijker *f* 260, 263; 122, 126 ℔ Nijkerker *f* 260, 263; 116, 118, 121 ℔ Holsteinsche *f* 237, 243, 253; 119 ℔ Inl. Veen *f* 235. — ERWTEN prijshoudend. — KOOLZAAD £ 1 hooger; op 9 v. Olie in Nov. £ $78\frac{1}{2}$; April £ 77. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE zeer willig; op 6w. *f* $47\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $46\frac{1}{4}$; 1o. Dec. *f* 46, ½; Mei *f* $44\frac{1}{4}$, ½. — LIJNOLIE prijshoudend; op 6w. *f* 42; Vlieg. *f* $40\frac{3}{4}$; Dec. *f* $39\frac{3}{4}$, *f* 40; Voorjaar *f* 40. HENNEPOLIE op 6w. *f* $46\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 45. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 85 a 90 — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 12 a *f* $15\frac{1}{2}$. — MOUTWIJN tot *f* 30 per vat contant zeer gevraagd. — JENEVER 109 pCt. Amst. proef *f* 36 a $36\frac{1}{2}$ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 9 Nov. 1854.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$59\frac{1}{16}$
„ „	3	„	$70\frac{1}{2}$
„ „	4	„	$89\frac{1}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	87
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	$121\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$99\frac{5}{8}$
Dito 1828/29	5	„	99
Cert. 1831/33	5	„	$82\frac{3}{4}$
Dito 1840	4	„	$75\frac{7}{16}$
Dito Stieglitz	4	„	$74\frac{1}{4}$
Ins. in Assign.	5	„	
Cert. van dito	5	„	$87\frac{1}{4}$

			GEBLEVEN.
Polen, Oblig.	4	pct.	[illegible]
Spanje, Oblig.	3	„	$17\frac{7}{8}$
Obligatien	3	„	[illegible]
Binnenl.	3	„	[illegible]
Amortisable			[illegible]
Bewijz. Coup.			[illegible]
Oostenrijk,			
Oblig. Goud	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	[illegible]
„ N.	5	„	[illegible]
„ „	$2\frac{1}{2}$	„	[illegible]
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	
Portug., Oblig.	3	„	$36\frac{1}{16}$
„	4		
Amerika Bank-Act.			[illegible]

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.

BIJBLAD van de Provinciale Drentsche en Asser Courant van 11 Nov. 1854.

Gewone najaars-vergadering der Provinciale Staten van Drenthe, van Dingsdag den zevenden November 1854.

(*Vervolg van het vorig no.*)

Wordt gelezen een door Ged. Staten ingezonden afschrift van een Koninklijk Besluit, houdende goedkeuring van het contract, waarbij de overneming door de Provincie van het onderhoud der brug over de Kolderveensche Westergrifte, in den weg van Meppel naar Zwartsluis, is bepaald; — Is besloten, dit stuk aan te nemen voor informatie.

De heer *van der Vlies* stelt daarop voor, aan Ged. Staten op te dragen, om, uit hoofde van de zoo gevaarlijke passage dáár ter plaatse, de brug onverwijld te doen herstellen; waarop de Voorzitter te kennen geeft, dat de vernieuwing der brug reeds eenigen tijd geleden is aanbesteed.

Wordt gelezen eene missive van Ged. Staten, strekkende ten geleide van een Koninklijk Besluit, waarbij de begrooting der enkel Provinciale en Huishoudelijke inkomsten en uitgaven, voor de dienst van 1855 is goedgekeurd; — welk stuk is aangenomen voor informatie.

Is gelezen eene missive van Ged. Staten, geleidende de goedgekeurde begrooting der kosten van het Provinciaal Bestuur van Drenthe, voor zooveel het Rijksbestuur is, voor de dienst van 1855. De Voorzitter deelt mede, dat de staat geheel is vastgesteld, zoo als hij door deze vergadering is voorgedragen. Is besloten, dit stuk aan te nemen voor informatie.

Daarna is gelezen een door Ged. Staten dezer provincie overgelegd Koninklijk Besluit, goedkeurende de door de Staten gegevene bestemming aan het batig saldo der rekening 1844, welk Besluit voor informatie wordt aangenomen; gelijk ook een door Ged. Staten overgelegd Koninklijk Besluit, vaststellende de rekening en verantwoording der enkel Provinciale en Huishoudelijke inkomsten en uitgaven over de dienst 1852.

Voorts wordt gelezen en voor informatie aangenomen een door Ged. Staten overgelegd Koninklijk Besluit, goedkeurende de af- en overschrijving eener som van 17 cents ter begrooting 1853, tot betaling van het verschuldigde aan Ontvangers der Registratie, wegens kosten van invordering van Provinciale Inkomsten.

Wijders is gelezen eene missive van Ged. Staten, geleidende het verslag, door het uit hun midden gecommitteerde Lid uitgebragt, nopens het verhandelde in de 5de gewone vergadering van Deelhebbers in de Drentsche Kanaal-Maatschappij; — waarop is besloten, dat stuk ter visie te doen voorliggen en op morgen aan de orde te stellen.

Wordt gelezen eene voordragt van Ged. Staten tot het doen van af- en overschrijving van Provinciale Fondsen, ter begrooting van de dienst 1854, overeenkomstig welke voordragt, op voorstel van den Voorzitter, is besloten.

Op een voorstel van Ged. Staten, om de saldo's en restanten van de rekeningen der Provinciale Fondsen over 1845, 1846 en 1847 toe te voegen aan de begrooting voor de dienst 1855, is goedgevonden, dat stuk ter inzage van de Leden te doen voorliggen en op morgen nader aan de orde te stellen.

Wordt voorgelezen eene resolutie van Ged. Staten, houdende benoeming van 5 personen te Smilde en 2 te Assen, om gezamenlijk uit te maken de Commissie, bedoeld bij art. 2 der overgangsbepalingen van het Reglement op de Verveeningen in de provincie Drenthe, voor het Veenschap Kloosterveen, voor zooveel dat onder de gemeente Smilde is gelegen. (Die benoeming staat in verband met eene vroeger gedane verklaring, dat aan bijzondere grondeigenaren geen provinciaal subsidie kan worden verleend, tot de kosten van de voorgenomene verbetering der afwatering van Veenen en gronden aan den noordwestkant van de Drentsche Hoofdvaart te Smilde. Het verleenen van een subsidie aan het Veenschap, waaronder die veenen en gronden behooren, zoude iets anders zijn.) De bij het gemelde besluit benoemde leden der Commissie zijn de heeren *C. W. E. Kijmmell*, *E. Tonckens*, Mr. *P. van der Veen*, *P. J. L. Eekhout* en *B. Jonker* te Smilde en *H. Bakker* en Mr. *A. Vos* te Assen.

De Voorzitter deelt mede, dat het vroeger omtrent deze zaak beslotene minder juist en de kennisgeving van het tegenwoordige besluit daarvan een gevolg is, waarom hij voorstelt, hetzelve aan te nemen voor informatie.

Het lid *Sluis* daarentegen stelt voor, dit besluit ter lezing te doen voorliggen en op morgen aan de orde te stellen. Den Voorzitter komt dit goed voor, en nu wordt conform het voorstel van den heer Sluis besloten.

Is ingekomen een adres van eenige ingezetenen in de Wijk, houdende bezwaren over de rigting van den ontworpenen weg van Meppel, over de Wijk en Zuidwolde, naar Hoogeveen en de Dedemsvaart, en besloten, dat stuk te renvoijeren aan het Collegie van Gedep. Staten.

Door Ged. Staten wordt overgelegd een voorstel tot het verleenen van een subsidie voor den aanleg van eenen kunstweg van Smilde, dóór de provincie Friesland, naar de Lemmer, waarop wordt besloten, dat stuk ter visie te doen voorliggen en op morgen aan de orde te stellen.

Aan de vergadering wordt kennis gegeven van eene ingekomene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, daarbij mededeelende, dat Z. M. heeft besloten, van Rijkswege subsidie te verleenen voor het verplegen van behoeftige Israëlietische krankzinnigen uit deze provincie, in het voor zoodanige lijders bestemde gesticht te Amsterdam, voor het geval, dat die subsidiën bepaaldelijk worden aangevraagd; — welk stuk is aangenomen voor informatie.

Door den Voorzitter wordt vervolgens mededeeling gedaan, dat bij Ged. Staten is ingekomen eene missive van den Minister voornoemd, daarbij vragende, of de Provinciale Staten genegen zouden zijn, om, met het oog op de daarstelling van het Kanaal van Assen op Groningen, voor $^1/_8$ gedeelte bij te dragen in de kosten van verbinding van het Hoendiep met het Hoornsche diep.

De Voorzitter acht die verbinding van het uiterste belang, en stelt voor, het stuk te stellen in handen eener Commissie, om de vergadering voor te lichten, tot welke commissie door hem worden benoemd de heeren Mr. J. Tonckens, Mr. H. Vos, Jb. de Jonge, Mr. C. W. E. Kijmmell en Mr. C. E. Kniphorst.

Daarna wordt de Vergadering verdaagd tot morgen middag ten 1 ure.

Zitting van Woensdag, 8 Nov.

Tegenwoordig: de Voorzitter, 33 leden en de Griffier.

Afwezig: Jhr. *R. A. van Echten van Holthe*, Mr. *H. Pelinck* en Mr. *C. E. Kniphorst.*

De Voorzitter verklaart de vergadering geöpend, waarna wordt overgegaan tot resumtie der notulen van 7 dezer.

Het lid *Oosting* verklaart, dat hij zich met de redactie der notulen niet kan vereenigen, wat betreft de opname daarin van de aanneming van het voorstel van den Voorzitter, om het ontworpene reglement op den ijk der boter- en honigvaten te stellen in handen eener Commissie, en om voorts de zaak over 14 dagen weder in behandeling te nemen; uit zijne aanteekeningen, vergeleken met die van andere personen, is gebleken, dat, hoezeer is vermeld, dat het voorstel met 19 stemmen zoude zijn aangenomen, wel degelijk hetzelve is verworpen met 17 tegen 16 stemmen, en hij neemt de vrijheid te vragen, dat daarover andermaal door de Vergadering worde gestemd. — De Voorzitter merkt den heer Oosting op, dat de uitslag is kenbaar gemaakt naar de opgave van den Griffier, die van de stemming aanteekening heeft gehouden; hij meent, dat er nu geen verzet meer te pas komt, nadat de vergadering eenmaal in het kenbaar gemaakte besluit heeft berust. — Het lid Oosting geeft te kennen, dat eene abusive omschrijving der stemming de oorzaak is der vermelding van de aanneming van 't voorstel van den Voorzitter, en verlangt, dat, mogt ten deze geene nieuwe stemming over 't voorstel van den Voorzitter plaats vinden, in de notulen worde aangeteekend, dat hij zich met dit gedeelte van haren inhoud niet vereenigt. De Voorzitter verklaart, er geen bezwaar tegen te hebben, om zijn op gister gedaan voorstel nader ter beslissing aan de vergadering te onderwerpen.

Het lid *Sluis* meent, dat beschouwd moet worden, dat er ten deze geen besluit is genomen, terwijl hij tevens van oordeel is, dat, als er eene verkeerde beslissing is gevallen, men er zeer wel op kan terug komen.

Daarna brengt de Voorzitter het voorstel van Mr. Oosting, om de vergadering op nieuw te doen beslissen, in omvraag, waarvan de uitslag is geweest, dat hetzelve met 31 tegen 1 stem, die van Mr. W. L. Tonckens, is aangenomen.

De Voorzitter doet alsnu kennen, dat hij het door hem op gister gedane voorstel nogmaals zal herhalen, hetwelk, in omvraag gebragt zijnde, met 21 tegen 11 stemmen is verworpen.

Nadat nog weder door onderscheidene Leden, te weten Tonckens, van der Vlies, Roelink, Sluis, de Jonge, Slingenberg, Oosting en den Voorzitter was gesproken, ook over het wenschelijke eener spoedige afdoening, en de heer van der Vlies de vraag had gedaan, of het wel uitgemaakt was, dat ten deze op dit oogenblik nog eene Commissie bestond, verklaart de Voorzitter, dat hij alsnog tot de benoeming eener Commissie zal overgaan; hij benoemt daartoe weder de vroeger benoemd geweest zijnde leden, die hij verzoekt, om zich morgen te willen verklaren, wanneer zij gereed zal zijn, niet alleen om rapport uit te brengen, maar tevens om een nieuw concept-reglement over te leggen.

Daarna vraagt de heer *Sluis*, met betrekking tot de gister in behandeling geweest zijnde zaak over den overlaat van R. W. Nijsingh c. s., te Leggelo, nog een paar inlichtingen, nopens de juiste plaats, waar die overlaat zal worden aangebragt. Hij meent dat die plaats niet duidelijk is omschreven. Het lid Mr. Tonckens geeft ten deze de verlangde inlichtingen.

Daarna worden de notulen van gisteren gearresteerd.

Vervolgens wordt gelezen eene missive van Ged. St., waarbij zij vragen, onder 's Konings goedkeuring te worden gemagtigd tot den aankoop van grond voor de plaatsing van een tolhuis te Steendijk, gemeente Assen, tot verplaatsing derwaarts van den tolboom bij den Aanleg, op den Provincialen weg tusschen Assen en Rolde, en om de kosten daarvan te betalen uit den post van onvoorziene uitgaven, dienst van 1855. Waarop is besloten, dat stuk ter inzage van de leden te doen voorliggen, om het op morgen nader aan de orde te stellen.

Aan de orde zijnde het rapport van Ged. Staten op het nader adres van den heer H. P. Krull, Med. Dr. te Gieten, om toekenning van tolvrijdom aan de Gabel no. 3. op den provincialen weg aldaar enz., en de *Voorzitter* gevraagd hebbende, of ook een der leden daarover het woord verlangde, waarvan echter door niemand gebruik is gemaakt, is conform het voorstel van Ged. Staten besloten, en mitsdien het gemelde verzoek afgewezen.

Alsnu wordt overgegaan tot de behandeling van het op heden aan de orde gestelde rapport van Ged. Staten op 't verzoek van P. J. L. Eekhout en cons., te Smilde, om het water uit het bovenpand der Hoofdvaart te mogen bezigen tot voeding van de Molenwijk, welk voorstel zonder discussie aangenomen is, zoodat de gevraagde vergunning is verleend, onder de voorwaarden door Ged. Staten voorgesteld.

Aan de orde gesteld zijnde, het door Ged. Staten ter tafel dezer vergadering overgebragte nadere adres van R. W. Nijsingh c. s., te Leggelo, om vergunning tot het maken van een overlaat beneden peil in den Stuwdijk der Drentsche hoofdvaart, om het water van die vaart dienstbaar te doen zijn tot beëeming hunner landerijen, werd door het lid H. J. Carsten opgemerkt, dat, ingeval de gevraagde vergunning werd verleend, Ged. Staten de magt zouden dienen te hebben, om de vergunning in te trekken, indien aan de gestelde voorwaarden niet werd voldaan. Het lid J. Tonckens meent, dat Ged. Staten die bevoegdheid hebben; ook de Voorzitter beweert zulks. Het verzoek wordt nu ingewilligd, op de voorwaarden door Ged. Staten voorgesteld.

Aan de orde wordt gesteld het adres van de heeren Mr. L. O. Gratama en cons., om subsidie enz. voor de daarstelling van een Provinciaal Museum van Oudheden.

Het lid *Witsenborg* verlangt, dat de verzochte kast tot berging der oudheidkundige voorwerpen worde verstrekt. De Voorzitter stelt voor, om aan de verzoekers te verleenen eene toelage van *f* 100-,,, waarvan dan de kast, die mogelijk *f* 60-,, zal kosten, zal kunnen worden betaald; welk laatste voorstel zonder stemming aangenomen is.

Alsnu wordt in behandeling genomen het adres van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Grollo en Schoonlo, nader verzoekende, dat hun uit de Provinciale fondsen moge worden verleend een subsidie van *f* 500, ter tegemoetkoming in het te kort van de kosten van den bouw eener kerk en pastorie voor die gemeente. Het lid Mr. Sluis meent, dat dit verzoek moet worden geweigerd; hij vindt geene reden om het toe te staan; het lid van der Vlies ondersteunt het voorstel van Mr. Sluis, ook met het oog op den tegenwoordigen gunstigen toestand van den landbouwer; hij vermeent dat het te kort wel door de gemeente-leden zelve kan worden gedekt, en zal stemmen tegen het verleenen van het gevraagde nadere subsidie. Daarna door geen der leden hierover meer het woord verlangd wordende, is het verzoek door den Voorzitter bij de leden in omvraag gebragt en met algemeene stemmen afgewezen.

Nader aan de orde gesteld zijnde het door Ged. Staten overgelegde verslag van het verhandelde in de 5e algemeene vergadering der deelhebbers in de Drentsche Kanaal-Maatschappij, merkt het lid Oosting aan, dat in de zomervergadering van dit jaar door de Staten is bepaald, dat in de tegenwoordige vergadering zoude dienen een verzoek om subsidie uit de Provinciale fondsen van *f* 20,000, voor de daarstelling van een kanaal ten behoeve der stad Coevorden; hij gelooft dat de verwenzenlijking van dit kanaal in verband staat tot de zaken der Drentsche Kanaal-Maatschappij. De Voorzitter antwoordt daarop, dat de zaak der Kanaal-Maatschappij nog onbeslist is en daarom het verzoek van Coevorden niet ter sprake kan komen. Hierop heeft nog, naar aanleiding van eene opmerking van den heer Oosting, eene woordenwisseling plaats gehad over te verleenen hulp van wege de provincie tot daarstelling van meerder stoomgemaal op het kanaal van Assen naar Groningen, dan waarop bij het ontwerp was gerekend. Die woordenwisseling heeft echter tot geen besluit gevoerd.

Overgegaan zijnde tot de behandeling van het voorstel van Ged. Staten, tot toevoeging der saldo's en restanten der rekeningen van de provinciale fondsen 1845, 1846 en 1847 aan de begrooting 1855, wordt door het lid de Jonge de opmerking gemaakt, dat het zijne aandacht heeft getrokken, dat een artikel, 't welk onder de woorden *Provenu van verkochte Inschrijvingen*, ter begrooting van 1845 is omschreven, restant zoude zijn; hij meent dat provenu is opbrengst, en begrijpt niet, hoe zoodanige post oninbaar kan zijn. De Voorzitter antwoordt daarop dat hij het artikel door den heer de Jonge aangehaald, niet dadelijk in de overgelegde rekening kan vinden, waarop de zaak wordt aangehouden, om morgen weder in behandeling te worden genomen.

Alsnu overgegaan zijnde tot de behandeling van de resolutie van Ged. Staten, houdende benoeming eener commissie, bedoeld bij art. 2 der overgangsbepalingen van het reglement op de verveeningen in deze provincie, voor het Veenschap Kloosterveen, onder de gemeente Smilde, vraagt het lid Mr. J. T. Homan wat reden er voor is, dat dit besluit, 't welk gisteren is voorgesteld aan te nemen voor informatie, op voorstel van het lid Mr. Sluis ter visie is gelegd. De heer Sluis antwoordt daarop, dat in eene vroegere vergadering der Staten geweigerd is, om te verleenen een subsidie aan eigenaren van veenen en gronden aan de noordwestzijde der hoofdvaart te Smilde, zoolang niet door verzoekers was bewezen, dat zij een afzonderlijk veenschap uitmaakten, of tot een bepaald veenschap behoorden; dat voorts daarom, ingevolge art. 2 der overgangsbepalingen van het reglement op de verveeningen in Drenthe, door Ged. Staten is benoemd geworden eene commissie voor geheel Kloosterveen, voor zoover onder Smilde gelegen. De heer Mr. J. Tonckens licht het gezegde van den heer Sluis nader toe. Daarna wordt nog door de heeren Sluis, Tonckens en van der Vlies het woord gevoerd, door den laatsten meer bepaaldelijk over de bedoeling en toepassing van het reglement; hij meent dat art. 9 van hetzelve meer ziet op verveeningen die nog moeten beginnen, dan op veengraverijen, die reeds aan den gang zijn. Daarna wordt de resolutie van Ged. Staten aangenomen voor informatie.

Aan de orde wordt gesteld het verzoek van het Gemeentebestuur van Smilde, om subsidie voor den aanleg van een straatweg van daar naar de grenzen der provincie Friesland. Het lid Mr. Slingenberg maakt opmerkingen ten aanzien der kosten, en zegt dat de toelichtingen en schetsteekening, wier overlegging wordt gevorderd bij het provinciaal reglement voor den aanleg van straatwegen, ontbreken, en stelt der-

halve voor, de stukken weder te renvoijeren aan adressanten, ten einde ze toe te lichten. Het lid Vos deelt dat gevoelen. De Voorzitter antwoordt, dat de teekening aanwezig is, en acht het goed, de stukken nader ter visie te leggen. De heer Slingenberg komt nader terug op de kosten, die wel zijn opgegeven, zonder dat echter vermeld is, voor welke voorwerpen ze zijn bestemd, zoodat de zaak niet behoorlijk is toegelicht en hij dadelijke afdoening *uit dien hoofde* verlangt. Hij is ook van gevoelen, dat alleen voor de wegen, niet voor de daartoe te onteigenen voorwerpen, subsidiën behoeven te worden verstrekt. De *Voorzitter* betoogt het tegendeel, daar toch, wanneer de weg en zijne slooten, waartoe de onteigening zich moet bepalen, den grond moet innemen waarop een gebouw of gedeelte daarvan staat, alsdan de kosten van het weg te nemen gebouw of gedeelte daarvan ook onder die van aanleg der wegen zullen moeten worden gerangschikt. De Leden Vos en de Jonge beämen dit laatste niet, en vinden de kosten van onteigening, hoezeer door Burgemeester en Wethouders te Smilde als maximum opgegeven, zeer hoog, waarop de Voorzitter antwoordt, dat van 't wezenlijke bedrag dier kosten eerst zal blijken, als de werken des wegs voltooid zijn. Het Lid van der Vlies laat in 't midden, of bij 't Reglement al dan niet is bedoeld, om subsidien voor onteigening te geven, doch verklaart zich daar meer vóór dan tegen. Het lid Sluis meent, dat dit punt nader dient te worden uitgemaakt, alvorens op 't verzoek van 't Gemeentebestuur te Smilde wordt beschikt, doch 't lid Slingenberg blijft staan op afdoening, in allen gevalle op grond dat de noodige inlichtingen niet zijn verstrekt. Het lid Mr. J. Tonckens tracht die inlichtingen te geven, door mede te deelen, dat bij 't contract over den aanleg deswegens tusschen het Bestuur van de Smilde en de Besturen der betrokkene Friesche gemeenten, door welke de weg naar de Lemmer zal worden doorgetrokken, bepaaldelijk is bedongen, dat hij te Smilde zal loopen door een kalkbranderij en bijbehoorende gebouwen aldaar, welke zullen moeten worden afgebroken.

De Voorzitter stelt nu voor, om de zaak op morgen op nieuw aan de orde te stellen en inmiddels de stukken ter inzage te doen voorliggen. Dienovereenkomstig wordt besloten.

Thans brengt de Commissie, benoemd tot onderzoek der rekening en verantwoording van de kas ad pios usus te Smilde, over 1853, haar rapport dienaangaande uit, met voorstel, om die rekening, welke zij deugdelijk en volledig meent te zijn opgemaakt, te sluiten; — aan de orde op morgen, intusschen de stukken ter visie.

Vervolgens wordt door de Commissie, bij monde van den heer *Sluis*, mondeling gerapporteerd, als hebbende de tijd ontbroken, om schriftelijke rapporten op te maken:

a. omtrent het verzoek van armverzorgers der Israeliten te Smilde, om subsidie in éens uit de kas ad pios usus aldaar, tot afdoening van schulden ten laste van hun armbestuur, en om jaarlijksch subsidie voor het toekomstige uit dezelfde kas, ter voorziening in het onderhoud hunner armen. De Commissie stelt voor om in éens *f* 110-„ tot afdoening der schulden te geven en het verzoek om jaarlijksch subsidie af te wijzen. — Dien overeenkomstig wordt besloten.

b. omtrent de ontworpene begrooting in ontvang en uitgaaf der kas ad pios usus te Smilde voor 1855. De Commissie heeft geene aanmerkingen, doch geeft in bedenking, om, uithoofde van meer voordeel, eene som van *f* 1800-„, tot belegging bestemd, te besteden tot 4% Inschrijvingen en niet tot 2½%, zooals Ged. Staten hebben voorgesteld. Het lid J. Tonckens heeft daartegen bedenkingen, vooral omdat bijna alle ingeschrevene kapitalen ten voordeele der kas uit 2½% inschrijvingen bestaan, doch het lid Sluis ruimt de geopperde bedenkingen weg, en daarna wordt besloten, de begrooting te arresteren invoege ontworpen, met bepaling, dat inschrijvingen van 4% zullen kunnen worden aangekocht, en dat de noodige verandering in de begrooting zal worden gemaakt met opzigt tot de *f* 110, aan het Israëlietisch Armbestuur te Smilde ingewilligd.

Nu volgt, bij monde van het lid *Sluis*, het rapport der betrekkelijke commissie over de voordragt van Ged. Staten tot verkoop van het gereserveerde Provinciale Fonds voor den aanleg van Kanalen, bestaande uit *f* 113.700.- Nationale schuld, rentende 2½%, ten einde eene conversie van 4½ percents obligatien ten laste der provincie in 4 percents te bewerkstelligen. De Commissie acht dit denkbeeld van Ged. Staten zeer in het gewestelijk belang, en meent, dat de verkoop niet behoort te geschieden, vóór dat de koers der gezegde effecten is gestegen tot 62%, doch dat niet alleen de houders der obligatien van de 1e en 2e serie der negotiatie van *f* 225.000.- (de 4½ procents,) moeten worden betaald, maar dat ook aan de houders der obligatien van de 3e serie (de 4 procents,) de gelegenheid tot ontvangst hunner kapitalen moet worden aangeboden. Op voorstel van den Voorzitter, die de commissie voor de door haar genomene moeite bedankt, wordt besloten, dat rapport op morgen aan de orde te stellen en inmiddels de stukken ter inzage van de leden te doen voorliggen.

Bij monde van het lid Jhr. *H. G. van Holthe tot Echten* wordt alsnu rapport gedaan over het verzoek van *Cornelis Hollander* en andere binnenschippers in Drenthe en Overijssel, rakende de tolheffing op het Zwolsche diep. Met het oog op een onlangs genomen Koninklijk besluit, waarbij voor onbepaalden tijd een nieuw tarief voor die tolheffing bijna geheel op de vorige grondslagen is vastgesteld, ongeacht de vertoogen, daartegen vroeger door en namens de Provinciale Staten in het belang van de adressanten gedaan, meent de commissie te moeten aannemen, dat de Regering daardoor ten duidelijkste heeft te kennen gegeven, vóór het oogenblik niet gezind te zijn, aan nadere vertoogen ter dezer zake, hoe gegrond ook, het oor te leenen. Zij is dien ten gevolge van gedachten, dat men voor het tegenwoordige de zaak zal moeten laten rusten, en dat het adres van *C. Hollander* c. s. vooreerst zoude kunnen worden gedepôneerd, ten einde, zoo noodig, op een meer gunstiger tijdstip daarop terug te komen. Op voorstel van den Voorzitter, die de Commissie bedankt, wordt dat rapport op morgen aan de orde gesteld, blijvende het inmiddels ter tafel, ten einde de Leden inzage van de stukken kunnen nemen.

Thans volgt nog het rapport op de voordragt van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, om, met het oog op de uit te voeren Kanaalwerken tusschen Assen en Groningen, de provincie Drenthe voor ⅛ te doen dragen in de kosten der ontworpene vereeniging van het Hoornsche diep met het Hoendiep. De Commissie acht die verbinding hoogst belangrijk, en adviseert, Ged. Staten te magtigen, om aan Z. E. den Minister voornoemd te kennen te geven, dat het gevraagde ⅛ ad *f* 7500-„ zal worden verstrekt, zoodra de werken tusschen Assen en Groningen en de bedoelde verbinding tevens zullen zijn voltooid. — Op voorstel van den Voorzitter, om dat rapport op morgen aan de orde te stellen en het inmiddels te doen voorliggen, wordt door de vergadering dien overeenkomstig besloten.

Daarna wordt bepaald door den Voorzitter, dat de werkzaamheden morgen middag ten 12 ure zullen worden voortgezet, en vervolgens de wordt zitting gesloten.

(Zie het verslag der volgende zitting in de Courant.)

Wij deelen hier nog mede het rapport van het Hoofdbestuur van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe, aan H.H. Gedeputeerde Staten van dat gewest, onder dagteekening van 20 Oct. j.l. uitgebragt, omtrent het Concept-Reglement op de honig- en botervaten.

Bij resolutie van uw collegie van den 2den Augustus j.l. no. 15, hadden wij de eer te ontvangen een besluit van de Staten van dit gewest d.d. 17 Julij te voren no. 12, met de concepten en rapporten ten aanzien van het ontwerp van een nieuw reglement op de boter- en honigvaten in deze provincie, met verzoek om daaromtrent te dienen van consideratiën en advies.

Ten einde hieraan te voldoen hebben wij omtrent dit concept het gevoelen der vier afdeelingen van ons genootschap ingewonnen, en geven ons de eer de ontvangene rapporten hiernevens in originali over te leggen, moetende de daaronder voorkomende nota van den heer Nijenhuis gelden als het rapport der tweede afdeeling.

Uit die rapporten blijkt:

1o. dat der eerste afdeeling het zeer wenschelijk is voorgekomen, aan de Hooge Regering het verlangen kenbaar te maken, dat een algemeen reglement over dit onderwerp, hetwelk voor het geheele rijk verbindend zij, werd vastgesteld;

2o. dat bij de eerste en tweede afdeeling bedenkingen zijn gerezen tegen de redactie van art. 1 van het ontwerp als te beperkend voor den landbouw; dat de eerste afdeeling hetzelve in dier voege verlangd gewijzigd te hebben, dat de markten in de provincie Drenthe opengesteld worden voor boter in vaten bij eenig in werking zijnd reglement bepaald, en de tweede afdeeling de aanhef van het artikel aldus aangeeft: „Geene botervaten zullen in de provincie Drenthe gemaakt of verkocht mogen worden dan de zoodanigen, welke overeenkomstig de voorschriften van dit reglement zijn vervaardigd," en verder de redactie van het concept;

3o. dat artikel 13 nieuw, 14 oud, betrekking hebbende tot de tarra, door de vier afdeelingen is behandeld geworden, dat de eerste afdeeling verlangt, dat het gewigt van het vat in natten toestand en niet droog tot grondslag der tarra worde genomen; de tweede afdeeling oordeelt, dat de voorgestelde tarra eenzijdig is en in het voordeel der koopers, en dat de bepaling eener tarra niet in het reglement moet voorkomen. De derde en vierde afdeeling daarentegen verlangden op de gronden daarbij aangegeven, dat de tarra bepaald wordt in het reglement zoo als thans gebruikelijk is, namelijk 7 pond het vierendeel en de onderdeelen naar die evenredigheid;

4o. dat de derde en vierde afdeeling de aandacht vestigen op artikel 10 van het concept, waarbij bepaald wordt, dat de ijk het vaatwerk niet langer dekt dan gedurende het jaar, volgende op dat, hetwelk ingevolge de bepalingen van artikel 1 op hetzelve is aangeduid; zij vermeenen, dat deze bepaling geen bezwaar oplevert voor de botervaten, maar niet toegepast behoort te worden op de vaten met honig;

5o. dat de eerste afdeeling het wenschelijk beschouwt, dat er in het reglement bepalingen worden opgenomen ten aanzien van de waag, en van de verpligtingen die op den waagmeester moeten rusten.

Het hoofdbestuur, na de verschillende zienswijzen te hebben onderzocht, kan zich zeer goed vereenigen met den wensch, door de eerste afdeeling geuit, dat er een algemeen reglement voor het geheele rijk op den ijk der boter- en honigvaten mogt worden daargesteld, en dat het verlangen daartoe aan de Hooge Regering worde kenbaar gemaakt; hetzelve moet echter het oordeel aan de Provinciale Staten overlaten, in hoe ver die vergadering daartoe aan de Hooge Regering voorstellen vermeent te moeten doen, en acht zich dientengevolge niet ontslagen, om over de hierboven aangegevene punten kort deszelfs gevoelen mede te deelen.

Ten aanzien van het aangemerkte op artikel 1 deelt het bestuur het daarbij aangegeven bezwaar; het kan zich echter niet vereenigen met de redactie, aangegeven door de eerste afdeeling, omdat daardoor de eenheid van vorm der vaten, waarop van onderscheidene zijden is aangedrongen, verbroken zoude worden, en tevens de Provinciale Staten zouden goedkeuren de bepalingen, die in de aangrenzende provincien en plaatsen ten aanzien van den ijk der vaten gemaakt zijn of worden. Beter kan hetzelve zich vereenigen met het voorgestelde door de tweede afdeeling; het mag echter niet voorbij zien, dat door de aanneming van deze wijziging het reglement veel van deszelfs kracht verliest en de handhaving van hetzelve zeer bemoeijelijkt wordt, en dat uit voormelde beschouwingen meer en meer blijkt de noodzakelijkheid van algemeene [illegible].

Ten opzigte der aanmerkingen sub 3o. vereenigt het bestuur zich met het gevoelen van de tweede afdeeling, en is dus van meening, dat geene bepalingen ten aanzien van de tarra in het reglement behooren opgenomen te worden.

De aanmerking, onder no. 4 vermeld, wordt geheel door het bestuur gedeeld, zoodat, naar inzien van hetzelve, het concept-reglement in dien zin dient te worden gewijzigd.

Het gevoelen van de eerste afdeeling, onder no. 5 opgenomen, wordt in zoover door het bestuur gedeeld, dat het hoogst wenschelijk, zelfs noodzakelijk is, dat in het daarbij aangegevene worde voorzien, doch hetzelve oordeelt dat zulks niet kan worden opgenomen in een provinciaal reglement, maar dat het behoort tot de zorg van de plaatselijke besturen.

Gedrukt bij [illegible] te Assen.